Yazı işleri
Gnkur.
Harp Tarihi
Bşk.

Harp Tarihi Belgeleri DERGİSİ

Altı ayda bir çıkarılır
(Mart - Eylül)

Basım işleri
Gnkur.
Basımevi
ANKARA

Yıl: 24 EYLÜL 1975 Sayı: 73

Tarih yazmak, yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.

ATATÜRK

Refet Bey, Çerkez Ethem ve Demirci Mehmet Efe ve kızanlar grubu.

İÇİNDEKİLER:

1. Fihrist
2. Tarihî belgeler (No. 1573-1595)

GNKUR ATASE BŞK.
KÜTÜPHANESİ
Giriş T :
Kayıt No :

ANKARA
Gnkur. Basımevi
1975

F İ H R İ S T

NO.	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ :
1573	23 kasım 1920	Asi Çerkez Ethem'in kardeşi Tevfik'in İstiklâl Mahkemeleri uygulamalarına karşı çıkışı.
1574	27 kasım 1920	Çerkez Ethem'in kardeşi Tevfik'in düzenli ordu kurulmasına karşı eleştirileri.
1575	30 kasım 1920	Birinci Kuvvei Seyyare Komutan Vekili Tevfik Bey'in karşıt tutumu üzerine Mustafa Kemal Paşa'nın Refet Bey'e uyarı yazıları
1576	7 aralık 1920	Çerkez Ethem ve kardeşlerinin davranışları ve amaçları hakkında Batı Cephesi Komutanı İsmet Bey'in görüşleri.
1577	12 aralık 1920	Kütahya Kadısı Asım Efendi'nin görevinden uzaklaştırılamayacağı konusunda Adalet Bakanlığının yazısı.
1578	13 aralık 1920	Çerkez Ethem'in Yörük Ali Efe'yi ayaklanmaya kışkırtmak üzere yolladığı mektup.
1579	19 aralık 1920	Kütahya kadısı Asım Efendi'nin görevine dönmesi halinde idam edileceği hakkındaki asi Tevfik'in yazısı.
1580	21 aralık 1920	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Paşa'nın, Birinci Kuvvei Seyyarenin cephede güçlendiği ve propagandaya verdiği önem hakkındaki düşünceleri ve önerileri.
1581	24 aralık 1920	Güney Cephesi Komutanı Refet Bey'in, Kuvvei Seyyarenin Kütahya ve Gediz'de toplanması nedeni ile Kütahya'nın hemen işgali konusundaki önerisi.
1582	24 aralık 1920	1 nci Kuvvei Seyyare birlikleri yerlerinin ayrıntılı olarak bildirilmesi, 159 ncu Alayın Kütahya'da toplanması ve Kuvvei Seyyare Komutanlarının işledikleri suçların özeti.

NO.	BELGENİN TARİHİ	Ö Z E T İ
1583	26 aralık 1920	Batı Cephesi Komutanı İsmet Bey'in Kuvvei Seyyarenin kuvvesi üzerine raporu.
1584	27 aralık 1920	Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal Paşa'nın Kuvvei Seyyare işinin artık sulh yolu ile çözülemeyecegi hakkındaki görüşleri ve direktifleri.
1585	27 aralık 1920	Çerkez Ethem ve kardeşlerinin asi oldugunu belirten Bakanlar Kurulu kararı
1586	29 aralık 1920	Çerkez Ethem'in Büyük Millet Meclisini tahkir eden bildirgesi.
1587	30 aralık 1920	Çerkez Ethem tarafından Büyük Millet Meclisine yapılan hakaretle ilgili Mustafa Kemal Paşa'nın görüş ve buyrukları.
1588	30 aralık 1920	Güney Cephesi Komutanı Refet Bey'in, Demirci Efe'nin sığınmasına ilişkin raporu.
1589	31 aralık 1920	Güney Cephesi Komutanlığının Batı Cephesi Komutanlığı ile ortak plânlamaları
1590	1 ocak 1921	Batı Cephesi Komutanlığı harekât emri.
1591	9 ocak 1921	9 ocakta Kütahya yöresine Yunan tayyareleri tarafından atılan Çerkez Ethem'in bildirgesi.
1592	17 ocak 1921	Simav, Demirci, Gördes dolayları halkına dağıtılan Büyük Millet Meclisi bildirgesi.
1593	23 ocak 1921	Batı Cepnesi Komutanlığının, asi Ethem kuvvetlerinin tümüyle yok edildiği ve Ethem'in Yunanlılara sığındığını bildiren raporu.
1594	3/4 şubat 1921	Güney Cephesi Komutanlığının asi Ethem kuvvetlerinin yok edildiği ve kendisinin Yunanlılara kaçtığını bildirir raporu.
1595	8 şubat 1921	Yunanlılara sığınan asi Ethem'in Istanbul'a gittiğini belirten Genelkurmay Başkanlığı bildirgesi.

BELGE NO. 1573

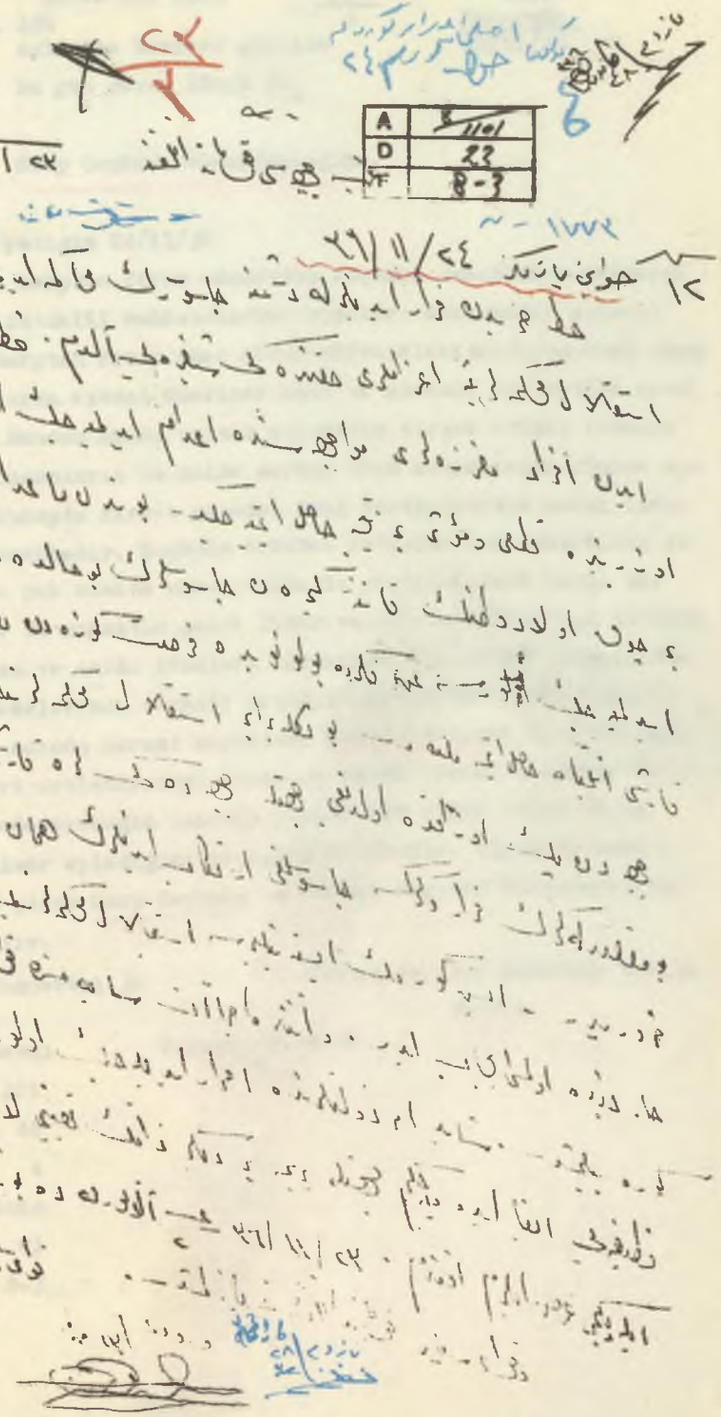

Yazdım BELGE NO. 1573 23/3 (25)
28 kânunuevvel 336 Karargâh
Nazmi. Aslı ile beraber görelim 23/11/36
bu gün cevap lâzım 24

Garp Cephesi Kumandanlığına.

1773-N

Ş.12 cevabını yazınız 24/11/36

Hattı harpten firar edenlerle düşmana casusların muhakeme edilmek üzere istiklâl mahkemelerine izamları hakkındaki şifreyi aldım. Hattı harpten firar eden efrat müfrezeleri muvacehesinde idam edilmeyecek olursa kıtaat üzerinde katî ve müessir bir netice hasıl etmeyecektir. Bundan maada vatana hıyanetle birçok evlâdı vatanın kanına giren casusların bu halde derhal idam edilmeyecek olursa aynı fikirde bulunupta fırsat gözeden bazı bedtıynetlere karşı intibah hasıl etmemektedir. Bununla beraber istiklâl mahkemelerinin icraatı cepheden pek uzakta olduğu cihetle cephedekilere karşı bir tesiri yoktur. Bu maksatla gerek firar ve gerekse casuslugu irtikâp edenlerin hemen ve anide idamları zaruridir. İş görmek istenilirse istiklâl mahkemelerinin vezaifi cepheyi harbin haricinde olması icap eder. Ve anında icraat sayesinde Kuvayi Seyyare iş görebilmiştir. Şayet emri devletlerinde ısrar edilecek olursa bendeniz bu vazifeyi ifa edemeyeceğim cihetle yerime bir diğer zatın tayini lâzımdır. İntizar eylediğimi arzeylerim efendim. 23/11/36 saat 2 alaturkada bu şifre Garp Cephesi ve Kuvayi Seyyare Kumandanlıklarına yazılmıştır.

Yazdım/28 kânunuevvel 36 Kuvayi Seyyare Kumandan Vekili
Tevfik

Şube 3
Nazmi Vurudu /23 Kânun

Arşiv No. 8/1101
Dolap No. 46
Göz No. 4
Klasör No. 2484
Dosya No. 93
Fihrist No. 8-3

ONKOK ATASE Bsk. Kütüphanesi

Yazdım
28 aralık 1920
Nazmi.

BELGE NO. 1573

23
3

(25)
Karargâh
23 Kasım 1920

Aslı ile beraber görelim

bu gün karşılık lâzım 24A

Batı Cephesi Komutanlığına

1773-N

Şb.12 karşılığını yazınız 24 kasım 1920

Savaş hattından kaçanlarla düşmana casusların (casusluk yapanların) yargılanmak üzere istiklâl mahkemelerine gönderilmeleri hakkındaki şifreyi aldım. Savaş hattından kaçan erler müfrezeleri karşısında idam edilmiyecek olursa birlikler üzerinde kesin ve etkili bir sonuç vermeyecektir. Bundan başka vatana hıyanetle birçok vatan evlâtlarının kanına giren casusların bu durumda hemen asılmayacak olursa, benzeri düşüncede bulunup da uygun zamanı gözeten bir takım kötü niyetlilere karşı uyarma meydana getirmemektedir.

Bununla birlikte istiklâl mahkemelerinin yasa uygulamaları cepheden pek uzakta olduğu için cephedekilere karşı bir etkisi yoktur. Bu amaçla gerek kaçak ve gerekse casusluk yapanların hemen ve tezelden asılmaları zorunludur. İş görmek istenilir ise istiklâl mahkemelerinin görevlerinin savaş cephesinin dışında olması gerekir. Ve anında yapılan uygulama sayesinde Kuvayi Seyyare (x) iş görebilmiştir. Eğer yüksek buyruklarında direnilecek olursa bendeniz bu görevi yapamayacağım nedeni ile yerime bir başka kişinin atanması gerekir. Beklediğimi bilgilerinize sunarım efendim. 23 kasım 1920 saat (2) alaturkada (xx) bu şifre Batı Cephesi ve Kuvayi Seyyare Komutanlıklarına yazılmıştır.

Kuvayi Seyyare Komutan Vekili
Tevfik

Yazdım/28 aralık 1920
Şube-3 Nazmi

Tarih
Gelişi/ 23

Arşiv No. 8/1101
Dolap No. 46
Göz No. 4
Klasör No. 2484
Dosya No. 93
Fihrist No. 8-3

(x) Gezici Millî Kuvvetler demektir.
(xx) Güneşin batışında 12'yi göstermek üzere ayarlanan saat.

N-١٨٥٢

(٢١)

A	1104
D	23
F	10-3

١- قوای سیاره نك وقوعی حالنه اوزاغ ایدیلرك بدنلرنده مقاومت جیدولرك
وساعت بوجه جیدالك ایسالنده باعث لوانغم بشیره کوندیلیه تهدید
کوریلیر -

٢- بو حکم اولدوغم ایچون بو خصوصنك قوای سیاره جه قابل اجرا اولمغی دیلیورم
دیه بو یوکسك اتفاقه کره یه حکمی بوجه زیر خصوصیده بیلدیریلیر --

٣- قوای سیاره نك بر فرقه سی بر فرقه منقله حالنه اوزاغ ایدیلمز . وظائفده
بولنسه - چونکه بو وقتك بر انتظام کره سیلری و بو یولی قبول ایده بیلمز
ایسه لر بو فرقه نك باشنه متعدد ضابطانه حسابه مأمورلری بولونمقلر
قوداشنك منظم اولمه لازمدر . حالوکه بو سوسیدك باشنه نه بر ضابط
نه ده حسابه مأمورلری قوتیه مکمله اطاعت برابر قبول ایدیرلمیه امکانی یوقدر چونکه
ضابطلر کوردیکی خدمتلری کورمیوب عصیانه ایدیرلر . بزم مفرزه لر
رسولی آغا ، احمد دیاب ، حاج محمد ، خلیفه ، طوبال اسماعیل کی آدملر
طرفنده اداره ایدیلکده در . دیوك امیلر یده بازرقی اوق یامان
داوتوردقی یازاغانی اوامر دیه تشکلدر . دسته باشیلر
دیه بو دیوك بنده امطانیدر یوقدر .

٤- قوای سیاره نك کندیلرنه الوانغی کیمسی کوره لر اداره ایدیلیر
خدمتیدر . عکسی ادعا ایتمك قطعیا بر خدمت اطاعت برابر

A	[illegible]
D	22
F	10-4

(٢٢)

٢٢/٢

يوكى ده قول ايده نه دير سك بو بوك بر بلا سويله مه اولور ..
بو زمان قدر اولدقجه كلينى كوزه ل اداره ايلمانه دير سكز قواى ميليه
خدمتنى ايتيه ويرمكده باشقه چاره يوقدر . ايشك طوغرى يولدر .
بونك خارجنده سويله ديكى هر شيى يالاندر . بنده كز بو دفعه بو ايشك
خارجنده كى براسيه قول ايدم .. اوهم بكه يازيقز بونى بو ساعته قول ايدر
كلسون اداره ايتسون اسانا بو وقت حكومتى ضبط و ربط و انتظام
توسيع دخى بو قدرك ميدانه آلمقده اولدقجه حس ايتديكى آنده انزلال ايدر
چاره يوقدر بو يازديغم سنيدى بر شيئه حمل ايتمكز .

كلى
قواى ميليه ده . و .
توقيعه

BELGE NO. 1574

1853-N

Karargâh
27/11/36

23
3

Garp Cephesi Kumandanlığına

Aynen (31)

1- Kuvayi Seyyare'nin bir fırka haline ifrağ edildiğinden senedi mahsus mukabiline cetvelleri ve sair birçok cedavilin irsalinden bahis levazım reisimize gönderilen telgrafı gördüm.

2- Ben asker olduğum için bu hususatın Kuvayi Seyyarece kabili icra olmadığı ve yaparım diye bu yükün altına giremeyeceğimi berveçhizir arzederim.

3- Kuvayi Seyyare ne bir fırka ne de bir kuvvei muntazama haline ifrağ edilemez. Ve imkân da yoktur. Çünkü bu kuvvetin bir intizama girebilmesi ve bu yükü kabul edebilinmesi için her müfrezenin başına müteaddit zabitan hesap memurları bulunmakla kuyudatının muntazam tutulması lâzımdır. Halbuki bu serserilerin başına ne bir zabit ne de hesap memuru koymak mümkün olmamakla beraber kabul ettirilmesi imkânı yoktur. Çünkü zabit gördülermi Azrail görmüşçesine isyan ediyorlar. Bizim müfrezeler Pehlivan Ağa, Ahmet onbaşı, Sarı Mehmet, Halil Efe, Topal İsmail gibi adamlar tarafından idare edilmektedir. Ve bölük eminleri de yazdığını okuyamaz ve okuduğunu yazamaz adamlardan müteşekkildir. Ve sen yapamıyorsun diye bunların tebdili imkânı da yoktur.

4- Kuvayi Seyyare'nin şimdiye kadar olduğu gibi gelişigüzel idare edilmesi zaruridir. Aksini iddia etmek katiyen doğru olmamakla beraber yükü de kabul ederiz dersek büyük bir yalan söylemiş oluruz. Bu zamana kadar olduğu gibi gelişigüzel idare olunamaz derseniz Kuvayi Seyyare'nin hizmetine nihayet vermekten başka çare yoktur.

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

İşin doğrusu budur. Bunun haricinde söylenileceği her şey yalandır. Bendeniz bir defa bu işin haricinde hiç bir iş kabul edemem. Ethem Beye yazınız bunu bu saatta kabul ederse gelsin idare etsin esasen bu kuvveti askeriyeyi zaptu rapt ve intizama koymak değil bu fikrin meydan almakta olduğunu hissettiği anda inhilâl eder.
Rica ederim bu yazdığım şeyleri bir şeye hamletmeyiniz.

Kuvayi Seyyare K. Vekili
Tevfik.

Minh
Açtım/ 27
Vurudu

Kâtip 23/3

Arşiv No. 8-1101
Dolap No. 46
Göz No. 4
Klasör No. 2485
Dosya No. 93
Fihrist No. 10-3 ve 10-4

ONEVR ATASE Bşk. Kütüphanesi

BELGE NO. 1574

1853-N

Karargâh
27 Kasım 1920

23
3

(31)

Batı Cephesi Komutanlığına

Benzeri

1. Kuvayi Seyyare, bir tümen durumuna getirildiğinden, özel belge karşılığındaki ve benzeri diğer bir çok çizelgelerin gönderilmesinden söz eden telgrafı levazım başkanımızda gördüm.
2. Ben asker olduğum için bu işlerin Kuvayi Seyyare'ce yapılamayacağını ve yaparım diye bu yükün altına giremeyeceğimi aşağıda bilgilerinize sunarım.
3. Kuvayi Seyyare ne bir tümen, ne de bir düzenli kuvvet biçimine sokulamaz. Ve olanak da yoktur. Çünkü bu kuvvetin bir düzene girebilmesi ve bu yükü kabul edebilmesi için her müfrezenin başına bir çok subay, hesap memurları bulundurmakla kayıtların düzenli tutulması gereklidir. Halbuki, bu serserilerin başına ne bir subay ne de hesap memuru koymak mümkün olmamakla beraber, kabul ettirilmesi olanağı da yoktur. Çünkü, subay gördülermi, Azrail görmüşcesine baş kaldırıyorlar. Bizim müfrezeler, Pehlivan Ağa, Ahmet onbaşı, Sarı Mehmet, Halil Efe, Topal İsmail gibi adamlar tarafından yönetilmektedirler. Ve bölük eminleri de (x) yazdığını okuyamaz ve okuduğunu yazamaz adamlardan kuruludur. Ve sen yapamıyorsun diye bunların değiştirilmesi olanağı da yoktur.
4. Kuvayi Seyyare'nin şimdiye kadar olduğu gibi gelişigüzel yönetilmesi zorunludur. Tersini iddia etmek, kesinlikle doğru olmamakla beraber, bunu da kabul ederiz dersek, büyük bir yalan söylemiş oluruz. Bu zamana kadar olduğu gibi gelişigüzel yönetilemez derseniz Kuvayi Seyyare'nin işine son vermekten başka çıkar yol yoktur.

(x) Bölüğün giyecek ve yiyecek sorumlusu.

İşin doğrusu budur. Bunun dışında söylenecek her şey yalandır. Ben bir kez bu işin dışında hiçbir iş kabul edemem. Ethem Beye yazınız, bunu bu saatte kabul ederse gelsin idare etsin, doğrusunu isterseniz bu askerî gücü dişiplin ve düzene koymak değil bu düşüncenin yer almakta olduğunu duyduğu anda dağılır.
Rica ederim bu yazdığım şeyleri bir şeye yormayınız.

Kuvayi Seyyare Komutan Vekili
Tevfik

Tarih
Açtım : /27
gelişi
kâtip. 23/3

Arşiv No. 8-1101
Dolap No. 46
Göz No. 4
Klasör No. 2484
Dosya No. 93
Fihrist No. 10-3 Ve 10-4

A	1/425 2
D	29
F	3

٢٠ نیسان ٩٤٦

واحد قاید و حضرت شهر قومندانی ... رأفت بك افندیه

رمی قوغ ساره قومندان وکیله توفیه کلن صول کوندرده آلدیغم
وضع سرکشانه اوزرینه عصمت کله آره‌سنده جریان ایدن
خابراتك صورتنی لفاً تقدیم ایدرم. ...
... متقطع بولنمق و تدابیر لازمه یه توسل ایتمك چاره‌سزدر
... عصمت بك رئیس

... مکوملك حالی قریه
... یوزباشی وکیلی کله عدالتام بند و عصمت کله
... ساره یه بیك اوزره حضور رئیسنه مقابله ده
کوندریلشدر.

ATASE Bşk.
Kütüphanesi

BELGE NO. 1575

30 Teşrinisani 336

Dahiliye Vekili ve Cenup Cephesi Kumandanı Refet Beyefendiye

Birinci Kuvvei Seyyare Kumandan Vekili Tevfik Bey'in son günlerde aldığı vazı serkeşane üzerine İsmet Bey le aramızda cereyan eden muhaberatın suretlerini leffen takdim ediyorum. ~~Vaziyete-ıtlıla~~ Müteyakkız bulunulmasını ve tedabiri lâzımeye tevessül buyurulmasını rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi

Mektubun hamili kurye Yüzbaşı Zeki Bey'le indelhace benimle ve İsmet Bey'le muhabere edebilmek üzere hususî bir şifre miftahı da gönderilmiştir.

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	3

BELGE NO. 1575

30 Kasım 1920

İçişleri Bakanı ve Güney Cephesi Komutanı Refet Beyefendiye

1 nci Kuvvei Seyyare Komutan Vekili Tevfik Bey'in son günlerde aldığı kafa tutma durumu üzerine İsmet Bey'le aramızda geçen yazışmaların benzerlerini ilişik olarak sunuyorum.

Uyanık bulunulmasını ve gerekli tedbirlere baş vurulmasını rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Başkanı.

Mektubu getiren kurye Yzb.Zeki Bey'in
gerekirse benimle ve İsmet Bey'le yazışmak üzere
özel bir şifre anahtarı da gönderilmiştir.

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	3

ONZUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

c

+ - اركان حربيه عموميه رياستنه

عمومی
٢٧/١٢/٣٧

A 114282
29
F 216

بدرجه ترويجه . زمجه .

١ — حادثه نك علل حقيقيه . بيلنمزى شودر .

ترتيب جنب جيهه ده اوكم بك كوتاهيه ، قالورمه قتاريا تزييد قوته جالشه جقدر . بو شوبه جهه المقاصم
نهكى التنده ، اقتدا بكك جيهه دنه نمى قوللنه بكك دلشدرلمسى بزم قواى عسكريه رئيسى و قوماندانلرينك عليهنده
بولنديغى ده اقناع ايدرك كيمسنى معيت وحمايه لرينه آلمه وعيد زمانه قادر جيه و مجلس كنه تريه جلب ايتك
حاصل عادة وسياستنا قوتلرينى ارتيرمه دير انقلاب يا بيله جك جالكه جقدر . بالشويك جرياتى
نصاحبانك ايستيورلر . بعدما انقره ده مجلس ده بوده انتريغه اولمه جقدر . بشوبه بو استدلالاتك
برنقطه سى واردركه اوده زمانه احتياج كوستردى وحمايه حركت ايده جك عالده ايلمزيدر . دهاغيا ده
مجلسه كوچلانلر . عفو اكثريت اولمسى ده عادة توترلى تشريعات قانونه وجانوا ايلديغه دليل اولمز بيلمه
٢ — ~~بك كوتاهيه جزاسى ايستيورسكز . [illegible]~~
~~ولنديغى توجه جهاتى اكوده مراجعت ايتدكلرى اوكم بك غايت محترم اولوب ده قاطع بكه سويله مشدر~~
~~[illegible] تحقيق ايديلمه~~
٣ — قاطع كوره اعلاديغى كوره بنم ترتيباتك برمصادره اقتدا ايتمه منعت اولديغى آجيقجه موضوع بحث اولمشدر .
بنوبك استحضار اتمه سى بكى مصلحاندن بوقدر . كوتاهيه ده اوكم بك كيدرك طوبلاديغى قومه الك
آتلى واردر .
٤ — يوقاريده كوره بزم قوتلرك ايشى زمانه قالمشدر . ~~استقلال حركت وحربى وحقيقه نه منعت اولمليدر .~~
بنم نظرم زمانچه كوره حركت التمه سى وقوتلرى صلح كوتاهيه اعاده ايتمه ايدى . مع هذا ايكى فرقه
يوهوارى الايله حركت مهيا بر دمدجى اقرانك حركتى برنشتى حالنده درعقب اولا
كوتاهيه جا انتقال ايدرز . ~~[illegible] وحقيقه استعمال ايدر~~ حادثه نك تسكين شكلى فقط حالبه
اكثريت دمجه دلك حكمه كوتاهيه يه حركت ايده جكمى ؟ اقتدا بكه و مطلقاً بكه يا شاه يا نلمدى .
بو كيجه حرانكى طرفه جواب بكدرم ٧/١ طاقوه صحيح ساعت ١٠,٢٠ حاضر ده باندى ارقاده جهه
رياستنه جنب جهه سى قطعاً نه اتفاق باشلشدر .

عصمت

BELGE NO. 1576

Garp Cephesi
7/12/36

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

Yirmibeş numroludur. Zeyildir.

1- Hadisenin halli zahiridir. Planları şudur:
Tevfik Bey cephede, Ethem Bey Kütahya'da kalarak mütemadiyen tezyidi kuvvete çalışacaklardır. Benim bütün cepheyi almaklığım şekli altında Refet Bey'in cepheden alınması Fahrettin Bey'in değiştirilmesi bizim Kuvayi Milliye Reisi ve müfrezelerinin aleyhinde bulunduğumuza ikna ederek hepsini maiyet ve himayelerine almak ve aynı zamanda efkârı umumiyeyi ve Meclisi kendilerine celp etmek, hasılı maddeten ve siyaseten kuvvetlerini artırmak ve bir inkılâp yapabilecek bir hale gelmektir. Balşevik (Bolşevik) cereyanını tesahüp etmek istiyorlar. Badema Ankara'da Meclisde çok entrika olacaktır. Bütün bu istidlâlatımın mühim bir noktası vardır ki o da ihtiyaç görmeleri ve hemen hareket edecek halde olmalarıdır. Daha ziyade Meclisteki cereyanlara atfı ehemmiyet olunması da maddî kuvvetlerinşimdilik kâfi ve hazır olmadığına delil olabiliyor.

2- Refet Bey'in binbaşı yapmak istediği Demirci Efe'nin bundan ürkerek Refet Bey'in davetine icabeten Konya'ya gitmediğini ve kendilerine tevhidi harekât için müracaat ettiğini Ethem Bey gayet mahrem olarak Kâzım Bey'e söylemiştir. Arasında bir münasebet teşebbüsü bu suretle tahakkuk ediyor.

3- Kâzım Bey'den anladığıma göre binim tertibatımın bir müsademe ihtimalinden münbais olduğunu açıkca mevzu bahis olmuştur. Cenubun istihzaratından hiç malumatları yoktur.
Kütahya'da Ethem Bey'in giderken topladığı kırk elli atlı vardır.

4- Bu hale göre bizim tarafın işi zamana kalmıştır. İsticali hareket Demirci vaziyetinden münbais olabilir.

BELGE NO. 1576 DEVAMI

Benim niyetim birkaç gün sonra altmış birinci Fırkayı sulhen Kütahya'ya iade etmek idi. Mahaza iki fırka ve bir süvari alayıyle harekete müheyyayız. Demirci Efe'nin herhangi bir teşebbüsü halinde derakap evvelen Kütahyayı işgal ederiz. Demirci'nin vaziyetinde istical var mı ? Hadisenin teskini şekli zahirisine ehemmiyet vermeyerek hemen Kütahya'ya hareket edeyim mi ? Refet Bey'e ve Mustafa Kemal paşa'ya yazıldı. Bu gece her iki taraftan cevap beklerim. 7/Kânunuevvel/36 saat 10.30 sonrada yazıldı Erkânı Harbiyei Umumiye Riyesetine Cenup Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Garp Cephesi. K.
İSMET

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 21-6

BELGE NO. 1576

Batı Cephesi
7 Aralık 1920

Genelkurmay Başkanlığına

25 numaralıdır. Ektir.

1. Olay görünüşte halledilmiştir. Planları şudur:

Tevfik Bey cephede, Ethem Bey Kütahya'da kalarak biteviye kuvvetlerini çoğaltmaya çalışacaklardır. Benim bütün cepheyi almaklığım şekli altında Refet Bey'in cepheden alınması, Fahrettin Bey in değiştirilmesi, bizim kuvayı milliye başkanı ve müfrezelerine karşıt bulunduğumuza inandırarak hepsini yanlarına ve himayelerine almak ve aynı zamanda kamuoyunu ve meclisi kendilerine çekmek, hasılı maddî ve siyasal güçlerini artırmak ve bir devrim yapabilecek bir duruma gelmektir. Bolşevik akımına sahip çıkmak istiyorlar. Bundan sonra Ankara'da Mecliste çok entrika dönecektir. Bütün bu kanıtlarımın önemli bir noktası vardır ki, o da zamana ihtiyaç görmeleri ve hemen hareket edecek durumda olmamalarıdır. Daha çok Meclisteki akımlara önem verilmeside maddesel kuvvetlerin şimdilik yeterli ve hazır olmadığına kanıt olabiliyor.

2. Refet Bey'in binbaşı yapmak istediği Demirci Efe'nin bundan ürkerek Refet Bey'in çağırısına uyarak Konya'ya gitmediğini ve kendilerine işbirliği için baş vurduğunu Ethem Bey çok gizli olarak Kâzım Bey'e söylemiştir. Aralarında bir ilişki girişimi bu biçimde gerçekleşiyor.

3. Kâzım Bey'den anladığıma göre benim aldığım düzenin bir çarpışma olasılığından ileri gelmiş olduğu açıkca söz konusu olmuştur. Güneyin hazırlıklarından hiç bilgileri yoktur. Kütahya'da Ethem Bey'in giderken topladığı 40-50 atlı vardır.

4. Bu hale göre bizim tarafın işi zamana kalmıştır. Hareketin çabuklaştırılması Demirci'nin durumundan ileri gelmiş olabilir.

BELGE NO. 1576 DEVAMI

Benim niyetim birkaç gün sonra 61 nci Tümeni baraş yoluyla Kütahya ya geri döndürmekti. Bununla beraber iki tümen ve bir süvari alayı ile harekete hazırız. Demirci Efe'nin herhangi bir girişimi halinde, hemen öncelikle Kütahya'yı işgal ederiz. Demirci'nin durumunda ivedilik var mı? Olayın görünüşteki yatıştırılmış şekline önem vermeyerek hemen Kütahya'ya hareket edeyim mi? Refet Bey'e, Mustafa Kemal Paşa'ya yazıldı. Bu gece her iki taraftan cevap beklerim. 7 aralık 1920 Saat 2230'da yazıldı. Genelkurmay Başkanlığına, Güney Cephesi Komutanlığına yazılmıştır.

Batı Cephesi Komutanı
İsmet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	21-6

(٤٩)

غیر جبری قومانده‌لرینه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BELGE NO. 1577

Numro
315 (49) Garp Cephesi Kumandanlığına

23/3

Kütahya Kadısı Ahmet Asım Efendi'nin mıntıka dahilinde ibkası caiz olamayacağı beyanıyle Umum Kuvayı Seyyare Kumandanlığının emri üzerine Kütahya'dan ihraç ve teb'id edildiği anlaşılmıştır. Memurin hakkında muttali olacakları ahvali na marziyyeyi nihayet mercilerine bildirmeye salâhiyettar olabilen Kuvayı Seyyare Kumandanlığı tarafından teşkilâtı hükümet içinde pek mutena bir mevkii mahsusa malik olan bu gibi kudat hakkında değil, en küçük bir hükümet memuru için bile bu şekilde reva görülen hakaretin daha ziyade o memurun tayin ve izamından mesul olan hükümeti merkeziyeye raci olacağı tabiî bulunmuş ve sakameti derkâr olan işbu muameleyi kanunu şikenameyi tashihen heman memuriyeti başına avdetine dair kadıyı mumaileyhe evamiri katiye ita edilmiş olmakla bu kabil harekâtı hotseranenin ademi tekerrürünü teminen mütecasirlerinin divanıharbe sevki suretiyle muameleyi intibahiye icrası rica olunur.
12 kânunuevvel 36

Adliye Vekâleti Vekili
Ahmet Muhsin

A.H:K
Şube. 13 A.
11080
Ş
12

Müstacel 16/12/36
vurudu 18 minh.

Arşiv NO. 8/1101
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2484
Dosya NO. 93
Fihrist NO. 16-13

ONKUR - ATASE Bşk. Kütüphanesi

BELGE NO. 1577

Numara
315 (49)

Batı Cephesi Komutanlığına. 23/3

Kütahya Kadısı (x) Ahmet Asım Efendinin bölge içerisinde kalması uygun olamayacağı ileri sürülerek Umum Kuvayı Seyyare Komutanlığının buyruğu üzerine Kütahya'dan çıkarıldıgı ve uzaklaştırıldığı anlaşılmıştır. Kuvayı Seyyare Komutanlığı, memurların beğenilmeyen durumlarını nihayet bağlı bulundukları makamlara bildirmeye yetkilidir, Kaldıki hükümet teşkilâtı içinde pek önemli ve özel bir yer tutan bu gibi kadılar hakkında değil, en küçük bir hükümet memuru için bile uygun görülen bu gibi küçültücü davranışların daha çok o memurun atanmasından ve gönderilmesinden sorumlu olan merkezi hükümete dayanacağı doğal bulunmuştur. Sakatlığı meydanda olan bu yasa kırıcı işlemin düzeltilerek hemen memuriyeti başına dönmesi için adı geçen Kadıya kesin emir verilmiş olmakla bu gibi başına buyruk davranışların tekrarlanmaması sağlanarak yeltenenlerin askerî mahkemeye verilmesi suretiyle uyarı işleminin yapılması rica olunur. 12 aralık 1920

Adalet Bakan Vekili
Ahmet Muhsin

A.H:K
Ş 13
11080 Ş/12

Acele 16 aralık 1920
Geliş 18 tarih

Arşiv NO. 8/1101
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2484
Dosya NO. 93
Fihrist NO. 16-13

(x) Eskiden yargıç karşılığı idi.

2.

[illegible]

26/12/14

114287
29
2-6

اهم

1 - توقیف ایدیلیه واجدیک اوزره رطوبت ایچون چیفلیه مقاومی یک
کوچیکدهکی ایدیلیه 26/12/14 تاریخلی اوامر نک تنفیذ صورتی عینا
[illegible]
ایتمده در .
مصطفی پاشا حضرتلری عصمت و فراکیه نکره عصمه ایدیلسه .

مناسب محتدم [illegible] بورولک عی تحریر
[illegible] معزول و مدافعا لغزل نمره دار اولمسی خارج و داخل قارشو اختلالات
(ایچون ؟)
و مداخله محکمات لازم کلمه اشتغال ایده جیلیه یا بیسی تشکل ایدیلیه
[illegible] خارج محتدصلک لتنا اولمقده نه خورتولمقده و کوندکلرنه
[illegible] (سی ل ی ی) اختلاصات و صفت سلاحده (ای ل ی ی) نوزلیدر
کیفی و
محاکمات تولیدلسنک منع لازمه نوتا مسی اوطاه دهخاه جیدر . و ده بنه خارجه
[illegible] مساعد بولنمقله [illegible] استعداد و تهیه طوریسوه مقصد تلقی
[illegible] (وقات) غیر لایقلرینه مانع تشکیل ایده جکدر

ریجی

تحمیه ایدیلمکده (۲ ت ی ردم ص) و صدری اوطه و داصلیغه یدیلی هوده شکلده
اولوب اولسون امحایه قرار ویرلمشدر. زکا اولاده میرجی محمد افندینک امحاسنک
کویا مملکت خسارانه لزومی یوقدر احسای ایدیلمک نده [داخل ت] [لم ت ردیلم
بسه کیدر (ش ع ت ی ا ر ی) بولاد نوفه ده فنا تم تلطیفی مملکت و قشلاق
اولمه غایه مزلک انحطاط و غربت حکومه خدمت و فداکارلیه وایده مقصود
ده ده شایانه امحا کورلدیکنی صورده [لا ی ز ی] نه کندیزده بیلیورز
اونلرنه وقت اولسه یا شمزه بلادر. دیکه قدر غید مقبول بولنیه و
(۲ ت ا ل ع ه ل ه ر ه لا ی ز ل ک ر ی) صندیقه چیادیلر ش ح دلاسی
بلدیکیز
ه ی] [و ل ع ی ه) امکه غزله بوسه کیم سی ایچون بویه یزده
صایلمالی یز بولنکزه نظم تبعیض می ایراطاز دکزلیه یا خلاصه
و عمله حیفی قاسم نجدت آیکه جا لشمانزی (ای ر ص ع ه) بیلا ایدرم
آیرجه
خود میداده دکوناجه طولیسی ده ندی ادهم

اعدام
۱۸/۱۰/۲۶

اهم بلا ریجه

BELGE NO. 1578

Ethem

Cenup Cephesi
13/12/36

Erkânı Harbiyei Umumiye Harekât Şubesi Müdürü Salih Bey'e

1- Tevkif edilen Vacit Bey üzerinde bir mazruf içinde çıkan miftahı pek güçlükle halledilen 12/12/36 tarihli Ethem Bey'in şifre sureti aynen atidedir.

Cenup Cephesi Erkânı Harbiye Reisi
Zeki

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine İsmet ve Fahrettin Bey'lere arz edilmiştir.

Mücahidi Muhterem Kardeşim Yörük Ali Efe'ye

Bizim sayimizin ve fedakârlığımızın semeredar olması hariç ve dahile karşı ihtilâlin ve müdafaayi memleketin lâzım gelen intizamında cereyan yapması (için) teşekkül ettirilen Ankara Hükümeti birkaç muhterisin aleti olmaktan kurtulmamakta ve günden güne keyfî ve şahsî (ş l y y) ihtirasat ve menfaat hükmünde (a y l ş y) götürmektedir. Memleketin bu gidişle maalesef kurtarılması imkân haricindedir. Vaziyeti hariciye Anadolu Hükümetine müsait bulunmaklu beraber istifade şöyle dursun mefsedetle kalınmayarak (h z k a l) hareketi gayri lâyıkalarına mani teşkil edeceklerini tahmin ettikleri (m t y r d m s) Demirci ve Sarı Efe'yi ve daha bazılarını her ne şekilde olursa olsun imhaya karar vermişlerdir. Daha evvel Demirci Mehmet Efe'nin imhasının güya memleket hesabına lüzumunu bana ihsas ettirmek ne de (l f l t) (k m t r d y l r) beş kebir (ş h t y a r y) bu düşünceden müteessir olduğu memleketin ve müşterek olan gayemizin istihsali uğrunda her gün hizmet ve fedakârlık eden ve edeceklerin neden şayanı imha görüldüğünü sordum.

(l a s n y) biz kendimizden biliyoruz. Onlar ne vakit olsa basımıza belâdır. Demek kadar gayri makul cevapla ve (m p a l a h l s e l h s y) kapadılar (s h e l h s n y) (v v k h h) meseleyi çektiğimiz emeklerimizin boşa gitmemesi için birbirimize sarılmalıyız. Cevabınıza muntazırım şifremi alır almaz yanımıza Demizli'ye yaklaşmağa ve ayrıca benimle sıkı temasa gayret etmeğe çalışmanızı (a y r s c h) rica ederim.

Kuvayı Seyyare ve Kütahya Havalisi Kumandanı Ethem

Ethem Bey dosyasına
Evraka
18/12/36

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 25-6 ve 25-7

BELGE NO. 1578

Ethem

Güney Cephesi
13 Aralık 1920

Genelkurmay Harekât Şubesi Müdürü Salih Beye.

1- Tutuklanan Vacit Bey üzerinde zarflı bir kâğıt içinde anahtarı pek güçlükle çözülen 12 aralık 1920 tarihli Ethem Bey'in şifre benzeri aynen aşağıdadır. Güney Cephesi Kurmay Başkanı

Zeki

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine, İsmet ve Fahrettin Beylere sunulmuştur.

Sayın Mücahit Kardeşim Yörük Ali Efe'ye.

Bizim çalışmamızın ve fedakârlığımızın verimli olması, dışa ve içe karşı ihtilâlin ve memleket savunmasının gerekli düzeninde yürümesi için kurulan Ankara Hükümeti, birkaç hırslının aleti olmaktan kurtulmamakta ve günden güne keyfî ve kişisel tutkular ve çıkarlar etkisinde ileri götürülmektedir. Memleketin bu gidişle ne yazık ki kurtarılması olanak dışındadır. Dış durum Anadolu Hükümetine uygun bulunmakla beraber, yararlanmak şöyle dursun, bozgunculukla kalınmayarak yakışıksız hareketlerine engel teşkil edeceklerini tahmin ettikleri Demirci ve Sarı Efe'yi ve daha bazılarını her ne biçimde olursa olsun yok etmeye karar vermişlerdir. Daha önce Demirci Efe'nin yok edilmesinin güya memleket için gerekli olduğunu bana sezdirmek ne de (l f l t) (k m t r d y l r) beş büyükten (ş h t y a r y) bu düşünceden dolayı üzülmüş olduğu memleketin ve ortak olan amacımızın elde edilmesi uğrunda her gün hizmet ve fedakârlık eden ve edeceklerin neden yok edilmeye değer görüldüğünü sordum. (l a s n y) Biz kendimizden biliyoruz, onlar ne vakit olsa başımıza belâdır, demek kadar akıl almayan bir cevapla sorunu kapadılar (ş h y l h s n y) Çektiğimiz emeklerin boşa gitmemesi için birbirimize sarılmalıyız. Cevabınızı bekliyorum. Şifremi alır almaz yanımıza, Denizli'ye yaklaşmaya ve benimle sıkı ilişki kurmaya çaba göstermenizi ayrıca rica ederim.

Kuvayı Seyyare ve Kütahya Dolayları Komutanı Ethem

Ethem Bey dosyasına

Evraka
18 aralık 1920

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 25-6 ve 25-7

کندی
١٩/١٢/٢٦

شعبه (٥١) نمره

غره دوزی قماندانلغه

١٩/١٢/٢٦ ع . ١٨/١٢/٢٦ تاریخلی تبلیغه‌یه .

بدافعه‌ده دکالتده مبلغ کوتاهیه مالکی عام اختیارنه کوتاهیه منطقه‌سی قماندانی وکیلی عبدالله بك طرفندن منطقه خارجنه چیقاریلدیغی و ساده حقنده ترخیص ودرتلرقنا امر ایلدم .. عبدالله بك هانه یاغیه‌یه طرفنده ویریله امرقطعی اوزرینه یاغیه و یاغیه‌جی ایدی . بونلرك اسباب موجبه‌سی [٢١] نمره‌لی دکالته عصه ایدیلدی . بناءً علیه حرب منطقه‌سی اولان کوتاهیه منطقه‌سنده ایکنجی بر دفعه دخی (حدالکزهك) میدانه آلمسنه کوتاهیه و حوالیسی و قوای سیاره قماندانلغی مساعده ایده‌مزدی . بناءً علیه محاکمه‌سك عودتنه امر قطعی ویریلدیکی طرف عالیکزدن بیلدیریلور . عودت ایتدکی جلده مولنا سف سلامت مملکت نامنه موجب اعدام ایده‌جکی ایجاب ایتدره تبلیغی رجا ایده‌رم ..

آجیم
١٩/١٢/٢٦

ع . سیاره وکوتاهیه حوالیسی قو . وکیلی
محمد توفیق

A	1107
D	22
F	1589

١٩/١٢/٢٦

١٢/١٩

BELGE NO. 1579

Müstaceldir (51)

Gediz
19/12/36

Garp Ordusu Kumandanlığına

23/3

19/12/36 H. 18/12/36 tarihli şifreye:

Müdafaayı Milliye Vekâletinden mübellağ Kütahya Hakimi Asım Efendi'nin Kütahya Mıntıkası Kumandan Vekili Abdullah Bey tarafından mıntıka harioine çıkarıldığını ve saire hakkında şerefmevrut telgrafnameyi aldım. Abdullah Bey her ne yapmış ise tarafımdan verilen emrikat'i üzerine yapmış ve yapmağa mecbur idi. Bu meselenin esbabımucibesi (hem a m) Şer'iyye Vekâletine arz edilmişti Binaenaleyh harp mıntıkası olan Kütahya Mıntıkasında ikinci bir Derviş Vahdettin'in meydan almasına Kütahya ve Havalisi ve Kuvayı Seyyare Kumandanlığı müsaade edemezdi. Binaenaleyh mumaileyhin avdetine emrikat'i verildigi tarafı âlinizden bildiriliyor. Avdet ettiği halde maatteessüf selâmeti memleket namına behemehal idam edeceğimi icabedenlere tebliğini rica ederim.

U.K. Seyyare ve Kütahya Havalisi
K.Vekili
Mehmet Tevfik

Açtım/19 minh
vurudu
kâtip

A.aslını göreyim 19

Ş/12 19/12

Arşiv NO. 8/1101
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2484
Dosya NO. 93
Fihrist NO. 16-9

BELGE NO. 1579

(51)

ivedidir.

Gediz

19 Aralık 1920

Batı Ordusu Komutanlığına

19 Aralık 1920 H. 18 Aralık 1920 tarihli şifreye:

Milli Savunma Bakanlığından bildirilen Kütahya yargıcı Asım Efendi'nin Kütahya Bölgesi Komutan Vekili Abdullah Bey tarafından bölge dışına çıkarıldığı ve diğer konular üzerindeki telgraf yazısını aldım.

Abdullah Bey her ne yapmış ise tarafımdan verilen kesin emir üzerine yapmış ve yapmak zorunda idi. Bu sorunun gerekçesi (a m) Adalet Bakanlığına arz edilmişti.

Bundan dolayı savaş bölgesi olan Kütahya bölgesinde ikinci bir Derviş Vahdetî'nin ortaya çıkmasına Kütahya Dolayları ve Kuvayı Seyyare Komutanlığı izin veremezdi.

Bundan dolayı adı geçenin geriye dönmesine kesin emir verildiği yüksek katınızdan bildiriliyor. Geri döndüğü halde, ne yazık ki, memleket esenliği adına, ne olursa olsun, idam edeceğimin gerekenlere bildirilmesini rica ederim.

Umum Kuvayı Seyyare ve Kütahya
Bölgesi Komutan Vekili
Mehmet Tevfik

Açtım / 19
gelişi

Kâtip

A . aslını göreyim. 19

Ş

12 19/12

Arşiv NO. 1/1101
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2484
Dosya NO. 93
Fihrist NO. 16-9

BELGE NO. 1580

(1)

غرب جبهه‌سی قوماندانلغی مدیریت توقیف مناقشه

جنوب جبهه‌سی اوچنجی شعبه‌سی مناقشه

A	1/3282
D	79
F	17-21

رأفت و عصمت بك افندیلره :

بزجه قوغ سیاره‌ندن / تزید قوت له و خاریجده‌ده پروپاغاندا ایله هیچ بر صورتله مشغول اولمایه‌جقدر. انقره‌ده‌کی پروپاغاندالری هم صورت رفه‌دار ایلسه‌لر بوندن / تزید قوت ایچون شان قزانمه‌ایتمه‌کدن اکلاشیلیور. ده کندیلری ایچون یقین بر تهلکه‌دن ایتمه‌کدن تقدیرده دهاده انتقادلرینی دوام ایتدیرمکدن باشقه بر شی دکلدر. بو حال قوغ سیاره‌ندن جهتی ترکه عسکرلرك بولدقلری مناطقه اوغرامه‌سی جهتی کرسنده هرهانکی جهتده کیدرك اوراده و متعاقباً عسکرلرك وقتسز خالی دیکه یاره‌ه کتیرکه تزید قوت ایتدیرمه‌سی دائمه صوکره ده انتخاب ایتمه‌کدن رهدن توقعه ایدیلمه‌ممکندر. خراب ایدیلمه‌سی

~~بو جهتله وضعیت / قوغ سیاره‌سی جانبنده حرکت کره‌جك عوامل‌ده بولمدر.~~

بو جهتله جانب قارشی غرب و جنوب جهتلرینك بتون سواری قوتلرینی طوپلیه‌رك بولمدرك تعقیب مأموریتی ایجابایدر.

رأفت بك افندینك یکی بورلوده صوکره اجرا ایتمه‌کدن رهقتله تعقیب حرکتنده بولنمقلری دائمی تقارب قوغ بولدرمدن و بو حرکتلری اعظمی رهقت ظرفنی و مکرر حالده رهقت ناتج ایله ~~[illegible]~~ اجبار قوغ حصارلرینی طوپلامدن چاره‌سز قالیرلر.

بو ناحیه عصمت بك افندینك ده قوغ سیاره‌ندن وضعیت، قوت و حرکاتی حورده‌ده کشفیات و حرکاتی ایله تحقیقات ~~[illegible]~~ یاپدیرمه‌سی و قسمندن وقتی جدا اولمایه تأمین بورلمه‌سی چاره‌سز رجا ایدرم. بو جهتلرینی مطلعکز

رجا ایدرم.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

BELGE NO. 1580

(1)

Garp Cephesi Harekât Şubesi Müdürü Tevfik Beyefendi'ye

Cenup Cephesi Erkânı Harbiye Reisi Zeki Beyefendi'ye

25 le 21 Şifre

Refet ve İsmet Beyefendi'lere:

Birinci Kuvvei Seyyarenin cephede tezyidi kuvvetle ve hariçte de propaganda ile ehemmiyetli bir surette meşgul olduğu muhakkaktır. Ankara'daki propagandaları mühim surette rahnedar edilmiştir. Bunların şimdilik tezyidi kuvvet için zaman kazanmak istedikleri anlaşılıyorsa da kendileri için yakın bir tehlike hissettikleri takdirde daha ziyade intizar etmeyerek derhal faaliyete geçmeleri nazarı dikkate alınmak lâzımdır. Bu halde Kuvvei Seyyarenin cepheyi terkle askerimizin bulunduğu menatıka uğramadan cephe gerisinde herhangi bir ~~yerde~~ mahalle giderek orada ve müteakiben ~~diğer boş~~ askerden ve kuvvetden hâli diğer yerlerde gittikçe tezyidi kuvvet eylemeleri ve andan sonra da intehap edecekleri bir hedefe taarruz eylemeleri muhtemeldir.

Demirci Efe vaziyeti, haber aldılarsa Kuvvei Seyyareyi çabuk harekete geçirecek avamilden biridir. Böyle bir hale karşı Garp ve Cenup Cephelerinin bütün süvari kuvvetlerini toplu olarak bunların takibine memur etmek icap edecektir.

Refet Beyefendi'nin Keçiborlu'dan sonra icra edecekleri bir haftalık takip hareketinde bu ihtimali daima nazarı dikkatte bulundurmalarını ve bu hareketi azamî bir hafta zarfında ve mümkün olabilen süratle intaç ile ~~buyurmalarını rica ederim~~ Afyonkarahisar'ında bir an evvel toplanmalarını rica ederim.

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

BELGE NO. 1580 DEVAMI

Bu esnada İsmet Beyefendi'nin de Kuvvei Seyyarenin vaziyet, kuvvet ve harekâtı hakkında sureti daimede keşfiyat ve suveri mümküne ile tahkikat ~~yapmalarını ve yaparak~~ yaptırarak teşebbüslerinden vaktinde haberdar olmayı temin buyurmalarını rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal

25/21 de çekilmiştir.
S
Salih

Erkânı Harbiyei Umumiye Harekât Şubesi Müdürü
Salih

Fevzi

Kapadım 21 minh
12/N

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	17-21

(1) BELGE NO. 1580

Batı Cephesi Harekât Şubesi Müdürü Tevfik Beyefendiye.

Güney Cephesi Kurmay Başkanı Zeki Beyefendiye.

25 le Şifre. 21

Refet ve İsmet Beyefendilere:

Birinci Kuvvei Seyyarenin cephede gücünü artırarak ve dışta da propaganda ile önemli bir surette uğraşmakta olduğu kesinlikle bellidir. Ankara'daki propagandaları önemli ölçüde etkisiz hale getirilmiştir. Bunların şimdilik güçlenmek için zaman kazanmak istedikleri anlaşılıyorsa da kendileri için yakın bir tehlike sezinledikleri takdirde daha çok beklemeyerek derhal faaliyete geçmelerinin gözönüne alınması gereklidir. Bu halde Kuvvei Seyyarenin cepheyi bırakarak askerlerimizin bulunduğu bölgelere uğramadan, cephe gerisinde herhangi bir yere giderek orada ve ondan sonra asker ve kuvvet bulunmayan diğer yerlerde gittikce kuvvetlerini artırmaları ve ondan sonra da seçecekleri bir hedefe taarruz etmeleri umulur. Demirci Efe durumunu duydularsa, bu, Kuvvei Seyyareyi çabuk harekete geçirecek etkenlerden biridir. Böyle bir hale karşı Batı ve Güney cephelerinin bütün süvari kuvvetlerini, toplu olarak bunların takibi ile görevlendirmek gerekecektir. Refet Beyefendi'nin Keçiborlu'dan sonra yapacakları bir haftalık takip hareketinde bu olasılığı sürekli olarak göz önünde bulundurmalarını ve bu hareketi en çok bir hafta içerisinde ve mümkün olabilen çabuklukla sonuçlandırarak Afyonkarahisarı'nda bir an önce toplanmalarını rica ederim.

Bu esnada İsmet Beyefendi'nin de Kuvvei Seyyarenin durum, kuvvet ve harekâtı hakkında sürekli olarak keşifler ve diğer olanaklarla araştırmalar yaptırarak girişimlerinden zamanında bilgi edinmeyi sağlamalarını rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Başkanı

Mustafa Kemal

25/21 de çekilmiştir.

S Salih

Fevzi

Genelkurmay Harekât Şubesi Müdürü

Salih

Kapadım. tarih 21

12/N

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	17-21

A	1/4282
D	29
F	48

٥

فاتح محله دن امانه جریده‌ی عمومیه جات نشریه‌سی مدیریتنه

حندقی

٢٦/١٢/٢٤

ذات عالیلرینه

١ - خیلی سیاره‌لر کوناغیه کدوسنده خویلر تعمیر واولمدی تأیید ایتمکده بولنمسنه نظراً اسکیشهیر جوارنده خویلر نمره‌لرلرنده جهه‌سی قسم کلیسیه‌سی کوناغیه‌لر ایله اشغال بیانات ارتقه جلوک ایدیکنی خبر ایدیورم.

٢ - کوناغیه‌نه اشغال ایچون ٢٤/١٢/٢٦ ده ادهم لکه نزدینه کیده جکه حیثیت حدودنه انتقال لزومی اولدیغنی خبر ایتمیورم

٣ - بو بابده کی معامله و مذاکره‌لرک بیلدیرلمسنی رجا ایدیورم

٤ - معلومات ملکه یا شاید و حضرت پاشا حضرتلرینه بازنشه -

خیر دیلمکی. ه

ارفت

BELGE NO. 1581

Gayet aceledir

Erkânı Harbiyei Umumiye Harekât Şubesi Müdüriyetine

Sandıklı
24/12/36

Zata mahsustur.

1. Kuvvei Seyyarenin Kütahya Gediz'de toplanmakta olmaları teyid etmekte bulunmasına nazaran Eskişehir civarında toplanmış olan Garp Cephesi kısmı küllisiyle hemen Kütahya'nın işgal zamanının artık hulul ettiğini zannediyorum.

2. Kütahya'nın işgali için 23/12/36'da Ethem Bey'in nezdine girecek heyetin avdetine intizar lüzumu olduğunu zannetmiyorum.

3. Bu babtaki mütalaa ve kararın bildirilmesini rica ederim.

4. Mustafa Kemal Paşa'ya ve İsmet Beyefendi'ye yazılmıştır.

Cenup Cephesi K.
Refet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	48

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

BELGE NO. 1581

Çok ivedidir.

Sandıklı

24 Aralık 1920

Genelkurmay Başkanlığı Harekât Şubesi Müdürlüğüne

Kişiye Özeldir.

1. Kuvvei Seyyarenin Kütahya, Gediz'de toplanmakta olduğu doğrulandığına göre Eskişehir yöresinde toplanmış olan Batı Cephesi kuvvetlerinin büyük kısmı ile hemen Kütahya'nın ele geçirilmesi zamanının artık geldiğini sanıyorum.

2. Kütahya'nın ele geçirilmesi için 23 aralık 1920'de Ethem Bey'in yanına gidecek kurulun dönüşünü beklemenin gerekli olduğunu sanmıyorum.

3. Bu konudaki düşünce ve kararın bildirilmesini rica ederim.

4. Mustafa Kemal Paşa'ya ve İsmet Beyefendi'ye yazılmıştır.

Güney Cephesi K.
Refet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	48

نمبر ۹۸۷ — تاریخ ۴۶/۱۰/۱۹

ج ۴۶/۱۰/۱۰ شعبه :

۱- قوانین مربوط مالیات که در مقررات محدود و مدتی گذشته اجرا می‌شد مقرر داشته بود که هر خانواده به نوبه خود مالیات محدود بپردازد و در مالیات تعریف کرده تا مبلغ شصت تنسوخ مالیات بدهد. بنابراین مقدار زیادی بعد مقرر داشته که دوسیه‌ها جواز داده شود. اخیراً دوسیه‌های موجود مطالعه به دقت بحث شود مقرر داشته که در بوشهر بند مالیات نیز محدود می‌باید.

۲- کذالک در سه فعالیت محدود مدت شش ماه موسم اجرای بند زیاد ملاحظه داده و در مدت بسیار دقیقه محروم ماندن بوالای مقرر می‌کرد بدالات احتیاج مقرر می‌کرد. در بند مالیات تقاضا برای کوشش به عمل آمده در وقت صحیح به پرسنل اجرا می‌باید.

مدیر جنوبی توانا
مقت

خدمه

۱- قوه سیاه توانا نیز جواز داده شود و صحت مسئولیت بدهد. یک روز محدود در کرده بعض حادثه جواز کلی توانا بدهند.

۲- تحت مراقبت توریخ اولین مقدار و زیر از تعیین تصاعد.

۳- مقدار و اربیات موجودی و صحت کلیه برسد.

۴- حساب آورده باره کشور بعض قبول شود.

۵- وضعیت جریده نالو استفاده از رد مقدار محدود. بولیس تنها و محدود باید و تجارت متصاعد کار در بولیس.

۶- بدون تحت مجلس، مقدار تجارت کار از تشکیل به یک متعدد محکم و بند مقدار عدم ضامت.

۷- تحت تعالی دولت جمهوری و کلیه سیاه، کوردی و جرجی مقدار نه مرتفع توزیع فهم ملکی فهم دستور حکومت تاسیس به اجرا اعلان. تشکیل تجارتی محدود کوردی مطالعه بند باید یک کی اعلان اعلامیه بند رکن جزء به یک کی اجرا عدم تاریخ تا میه محدود تاسیس به سیاه محدود کی توانا نیز خواهد بود فرایند. کوشش مقدار کی حکومت محکم نظر اش بولیس کوردی مأمور بدون ابد.

۸- تحت ترتیب و ترتیب نظامات کار و مقدار و وزارت مطابقات اجرای بولیس و رد محدود استخدام مدارس مقدار بعض و معلومات دیگر بعض مطالعات.

بوقتی بولیس رئیس محکومات دسته علیه بعض تا مرکز دلیل. مقدار مدعو محکمات بدون نزد اهالی دولت بزرد و وجود کمیسر مقدماً مالح و دلیل کی کرد اند و در اجرای محکمه انتظام از دیه اهالی بند کلیه تا عدد بولیس تحت مجلس خوبی مقدار بقایه کرده آنها دو.

33

BELGE NO. 1582

23/2

1/Ş. 927 Şifre

Eskişehir
24/12/36

Birinci Kuvvei Seyyare Kumandanlığına

C 23/24/12/36 Şifreye :

1- Filhakika bilhassa mevsimin haline göre kıtaatın cephede hizmeti ve keşif faaliyetini müfrezeler arasında münavebeye koyarak ihtiyatların cepheden pek uzak olmamak şartıyle geride temini istirahat, tensik ve ikmal edilmesi iktiza eder. Bu noktayı nazardan bazı bazı müfrezelerin Gediz çayı civarına alınmış olması caiz olabilir. Ancak vaziyeti doğru mütalaa edebilmek için bütün müfrezelerin nerede bulunduklarının alelmüfredat cepheye bildirilmesini rica ederim.

2- Kezalik düşman faaliyeti umumiyesinin şekli hazırı ile mevsim ihtiyacı pek ziyade dağılmış ve uzun müddet tensik ve teftişden mahrum kalmış olan yüz elli dokuzuncu alayın ikmaline ihtiyacı katî göstermektedir. Alayın makineli tüfekleriyle beraber Kütahya'ya cem edilmesini ve ne vakit cem edileceğinin iş'arını rica ederim.

Garp Cephesi Kumandanı
İsmet

Hulâsa

1- Kuvvei Seyyare kumandanları haiz olmadıkları unvan ve salâhiyeti istimal ederler. İki birader cephede ve geride aynı salâhiyeti haiz iki kumandandır.

2- Tahtı emirlerine tevdi olunan kıtaatı amirlerine irae ve teftişden imtina eder.

3- Müfrezelerinin mevcudunu ve vaziyetini bildirmez.

4- Hesap üzerine para alınıp verilmesini kabul etmez.

5- Vaziyeti harpden bilistifade ordu kıtaatının cephede bulunduğu esnada kat'ı irtibat ve tecavüzatı isyankâranede bulunur.

6- Büyük Millet Meclisinin bir maksadı inzibatkârane ile teşkil ettiği istiklâl mahkemelerinin mukerreratına ademi itaat;

7- Düşmanın çekilmesi dolayısı ile elimize geçen Simav, Gördes ve Demirci mıntıkalarında gayrı muntazam kuvvetlerimizin hem mülkî ve hem de askerî hükümet tesis ederek ahaliyi tevhiş etmelerini men ve Gördes Müslümanlarının yapdığı gibi ahaliyi islâmiyenin düşmanı davet etmesi gibi elim netayicin ademi tekerrürünü temin için tesis edilen Simav ve Havalisi Kumandanlığını kuvvei harbiye ile tard eder. Ve Kütahya mıntıkasındaki hükümeti mülkiyenin en büyük amirini memuriyetten eder.

8- Tahtı emrine verilen nizamiye eslihe ve kıtaat ve efrat ve zabitanını esir gibi bulundurarak tarzı istihdamları hakkında hiçbir malumat vermez ve hiç talimat almaz. Bu vaziyette bulunan bir Kuvvei müsellahanın düşman aleyhine hiçbir tesiri olamaz Fakat müdafaayı memleket için şartı aslî olan bir ordu vücuda gelmesine katiyen mani olduğu gibi gerek ordu ve gerek memlekette intizamı ihlâl ettikden maada Büyük Millet Meclisinin kavaninini fiilen ibtal ettiği de aşikârdır.

Arşiv	NO.	8/1101
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2484
Dosya	NO.	93
Fihrist	NO.	15

BELGE NO. 1082 23/2

33

Şube. 1 . 927 Nolu şifre Eskişehir

24 Aralık 1920

1 nci Kuvvei Seyyare Komutanlığına

C : 23/24 aralık 1920 şifreye :

1- Gerçekten özellikle mevsimin durumuna göre birliklerin cephedeki hizmet ve keşif faaliyetini müfrezeler arasında sıraya koyarak ihtiyatların cepheden pek uzak olmamak koşulu ile geride dinlenmesi, yeniden teşkilâtlanmasının saglanması ve tamamlanması gerekir. Bu bakımdan arada bir müfrezelerin Gediz çayı yöresine alınması uygun olabilir. Ancak, durumu dogru inceleyebilmek için bütün müfrezelerin nerede bulunduklarının ayrıntıları ile cepheye bildirilmesini rica ederim.

2- Böyle olmakla beraber düşmanın genel faaliyetinin şimdiki şekli ile mevsım gereksimesi pek çok dagınık ve uzun süre düzenleme ve denetimden yoksun kalmış olan 159 ncu Alayın bütünlenmesine kesin gereksime göstermektedir. Alayın makineli tüfekleri ile beraber Kütahya'da toplanması ve ne zaman toplanacagının bildirilmesini rica ederim.

Batı Cephesi Komutanı.
İsmet

Özet

1- Kuvvei Seyyare komutanları kendilerinde bulunmayan san ve yetkileri kullanırlar.
İki erkek kardeş, cephede ve geride, aynı yetkileri taşıyan iki komutandır.

2- Emirlerine verilmiş olan birlikleri yetkili amirlerine göstermekten ve denetlettirmekten kaçınırlar.

3- Müfrezelerinin mevcudunu ve durumunu bildirmezler.

4- Hesap üzerine para alınıp verilmesini istemezler.

5- Savaş durumundan faydalanarak Ordu birliklerinin cephede

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

bulunduğu sırada bağlantıyı keser ve baş kaldırarak saldırılardâ bulunur.

6- Büyük Millet Meclisinin disiplin sağlamak amacı ile kurduğu istiklâl mahkemelerinin kararlarını dinlememezlik.

7- Düşmanın çekilmesi dolayısı ile elimize geçen Sîmav, Gördes ve Demirci bölgelerinde düzensiz kuvvetlerimizin hem sivil hem de askerî hükümet kurarak halkı ürkütmelerini yasak etmek ve Gördes Müslümanlarının yaptığı gibi, İslâm halkın düşmanı çağırması gibi acıklı sonuçların tekrarlanmamasını sağlamak için kurulan Simav ve Dolayları Komutanlığını silah zoru ile kovar ve Kütahya bölgesindeki mülkî hükümetin en büyük amirini görevinden eder.

8- Emri altına verilen nizamiye birliklerinin silah, birlik, er ve subaylarını tutsak gibi bulundurarak kullanış biçimleri üzerinde hiçbir bilgi vermez ve hiç yönerge almaz.

Bu durumda bulunan bir silahlı kuvvetin düşmana karşı çıkmakta hiçbir etkisi olmaz. Fakat, memleket savunması için ana koşul olan bir ordu meydana gelmesine kesinlikle engel olduğu gibi gerek ordu ve gerek memlekette yönetim düzenini bozduktan başka Büyük Millet Meclisi yasalarını eylemli olarak bozduğu da meydandadır.

Arşiv	NO.	8/1101
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2484
Dosya	NO.	93
Fihrist	NO.	15

BELGE NO. 1583

س

اساسه حربیه مجید یاستنه

غیر جدی

۲۶/۱۲/۲۶

۸	1142827
۱۰	79
۱۲	54.4

۲۵/۱۲/۲۶ تاریخلی یازیکز جه نزدیکدر.

مصطفی کمال پاشا حضرتلری :

۱ - نفعه یرالاری خارجه ایلداوزده قوت بیاده نفر قوت قدانوزده بیله کذیوز سواری ۲۰۰ قدر بیاده تجهیز اولنیور. (۱۴) ماکزملی تفنك ۲ جبل طوپی واردر. طاغی بیاده و طوپچی جیخانه ی موجوددر. نفعه یرالاری ۶۰۰ و ۲ ماکزملی تفنك قوتندودر. نظری و عملی قوت بودر. قوت بیاده ده کی روحیاتدن خبردارز.

۲ - آتشه برنجی فرقه آتشه طغنده ۱۵۰۰ تفنك ۸ ماکزملی ۲۴ طوپ ۱۱ نجی فرقه آتشه طغنده ۱۷۰۰ تفنك ۱۵ ماکزملی ۸ طوپ سواری لواسی آتشه طغنده بشیو. تفنك آتی ماکزلیدر. یکنجی فرقه مراد بیه مصادمه ده متفوقه اولدقجه قناعتدویم. آیریجه تجهیز صورتی اکیشدیره براقرجغم

۳ - صداقت بك طوغری کوتاهیه کیتدی تفنك کلدی. چیدی بیه ایرتسی کونی کوردم. کوتاهیه کیدمیه ترتیبات و تعلیماتدن خبردار جکمی سویلدی. و دوندی کوتاهیه کیتدی. بوراده کی تعقیباتدن شایانه وقت برشی کوریلدی. ۲۶/کانون ثانی/۲۶ ده مصطفی کمال پاشایه عرض ایلدی.

غیر جدی. مه

عصمت

BELGE NO. 1583

Garp Cephesi
26/12/36

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

C 25/12/36 Şifreye yirmi beş numroludur.

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine:

1- Nizamiye alayı hariç olmak üzere Kuvvei Seyyarenin kuvveti kâğıt üzerinde bin sekiz yüz süvari 200 kadar piyade tahmin olunuyor. (12) makineli tüfek 4 cebel topu vardır. Kâfi piyade ve topçu cephanesi mevcuttur. Nizamiye alayı 600 ve 4 makineli tüfek kuvvetindedir. Nazarî ve amelî kuvvet budur.

Kuvvei Seyyaredeki rüesa vaziyetten haberdardır.

2- Altmışbirinci Fırka ateş hattında 1500 tüfenk 8 makineli, 12 top 11 nci Fırka ateş hattında 1700 tüfenk 15 makineli 8 top, süvari livası ateş hattında, beş yüz tüfenk altı makinelidir. Yalnız bir fırkamızın bile müsademede mütefevvik olacağı kanaatındayım. Ayrıca Hücum Taburunu Eskişehir'de bırakacağım.

3- Hidayet Bey doğru Kütahya'ya gitti henüz gelmedi. Hayri Bey ile görüştüm. Kütahya'ya gidip tertibat ve talimattan haber vereceğini söyledi. Ve dün Kütahya'ya gitti. Buradaki takibattan şayanı dikkat birşey görülmedi. 26/kânunuevvel/36'da Mustafa Kemal Paşa'ya arzedildi.

Garp Cephesi K.
İsmet

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 51-1

BELGE NO. 1583

Batı Cephesi

26 Aralık 1920

Genelkurmay Başkanlığına

Cevap: 25 aralık 1920 Şifreye. 25 numaralıdır.

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine:

1- Nizamiye alayı dışında olmak üzere Kuvvei Seyyarenin kuvveti kâğıt üzerinde 1800 süvari 200 kadar piyade tahmin olunuyor. 12 makineli tüfek, 4 dağ topu vardır. Yeter miktarda piyade ve topçu cephanesi vardır. Nizamiye alayı 600 (er) ve 4 makineli tüfek kuvvetindedir. Nazarî ve amelî kuvvet budur. Kuvvei Seyyaredeki başkanlar, durumu bilmektedirler.

2- 61 nci Tümen ateş hattında 1500 tüfek 8 makineli 12 top; 11 nci Tümen ateş hattında 1700 tüfek 15 makineli, 8 top; Süvari Tugayı ateş hattında 500 tüfek altı makinelidir. Yalnız bir tümenimizin bile çarpışmada üstün olacağı kanısındayım.

Ayrıca Hücum Taburunu Eskişehir'de bırakacağım.

3- Hidayet Bey doğru Kütahya'ya gitti. Henüz gelmedi. Hayri Bey ile görüştüm, Kütahya'ya gidip tertibat ve yönergeden bilgi vereceğini söyledi ve dün Kütahya'ya gitti.

Buradaki kovuşturmada dikkate değer birşey görülmedi.

26 aralık 1920'de Mustafa Kemal Paşa'ya sunuldu.

Batı Cephesi Komutanı

İsmet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	51-1

سف
٢٥ ايلول

غازي حضرتلرينه
اوده ايكي فرقه سنه قومانده ايتمك

انقره
٢٧/١٢/٣٧

114282
28
55

رفعت وعصمت افندي :

كوناجدن كاجنجي جواي قوه سياه اينه جقي وسياسته حلي محله ويرمك
اثبات ايتمه دستنه فعلاً وسلاحه حلي لزومي تقطع ايتمشدر . بو مشدنه
حوله صفوتي شديد محاسبه يه بيله بركم احتياج بوقدر . موفقيتله اتباع ايدرك
اجراآتمزك نتيجه ايدجكي شهه سز وعقلي ولدقلري اثبات ايده جك
المزده كافي وقانعه دلائل موجوددر . بنا عليه نم مطالعه شودر :
عصمت پاشا حضرتلرينه مركزي برقوماندانه ايده رك اعطا قوتلري وجهاد
كوناجيه عودت افندي ده عين زمانده بر قومه سواري واعطا بيان
طرحيله آلتي طاغي استقلالينك وآنه عكس ده قوه سياسه
بر قومه مطلقي ديكته ايدرك وبر طرفده اعتلا ايتديرمك اجره يرديانك
بايلمالي در . قوه سياسه نك بزم اجره ان بعد طرفدن كلي بيانه وطوغي كندلرين
بولديغي يرك اوغرادن وعطلي بر مصادره دولايسيله سرنشت ودوتلرين
تأثيرنه اوزاقه ساحه عملدن واداره يه تسلط وجود تهديد ايديلمه
دقوت طويلامالرنادر . اوكانارنده ده جنوب جبهه لري سواريلرك
وجهاد تعقيبنه صالدرلمالري كبي بر محذوره بونلر مهم جهاد تاثيني
حاليدر . تعقيب اجره انكي قوه سياسه ده داخل جاب ايديلمه
رك قوه سياسه نك كافي يك دفتي كتف ايتديرمك باعث تاثيري اعطا ايتمك
لزمنه عصمتلو پاشا حضرتلري جلب ايدرم . بو باره كافي نقطه نظرلرك

GNKUR
ATASE Bşk.
Kütüphanesi

BELGE NO. 1584 DEVAMI

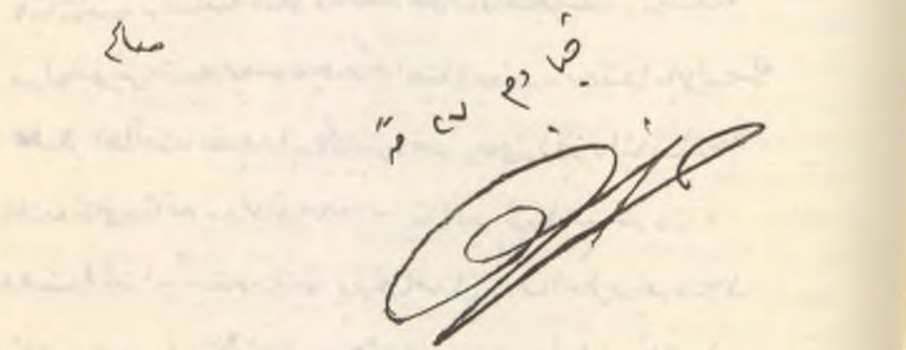

BELGE NO. 1584

Şifre

25 ile

Garb Cephesi Harekât Şubesi Müdüriyetine.

Ankara
27/12/36

Onikinci Kolordu Kumandanlığına.

Refet ve İsmet Beyefendilere:

Kütahya'daki heyetin cevabı Kuvvei Seyyare işinin artık sulhen ve siyaseten halli mümkün olamayacağını isbat etmiş ve meselenin fiilen ve silahla halli lüzumu tezahür etmiştir. Bu meselenin son safhasını şimdiden Meclis'e de bildirmeğe ihtiyaç yoktur. Muvaffakiyetle intaç edersek Meclis'in icraatımızı tasdik edeceği şüphesiz ve haklı olduğumuzu isbat edecek elimizde kâfi vesaik ve delail mevcuttur. Binaenaleyh benim mütalaam şudur:

İsmet Beyefendi Eskişehir merkezini bir kuvvetle temin ederek azamî kuvvetiyle derhal Kütahya'yı ve Refet Beyefendi de aynı zamanda bütün süvarileri ve azamî piyade ve topçu ile Altuntaş'ı işgal etmeli ve andan sonra da Kuvvei Seyyareye bütün metalibini dikte ettirmeli ve bir tarafdanda da inhilâl ettirmek için propagandalar yapılmalıdır. Kuvvei Seyyarenin bizim için en muzır tarzı hareketi piyade ve topçu kitlelerimizin bulunduğu yerlere uğramadan ve katî bir müsademe kabul etmeyerek serbest ve kuvvetlerimizin tesirinden uzak sahaya çekilmeleri ve orada yerleşmek ve cebrü tehdit ile para ve kuvvet toplamalarıdır. Buna karşı da bütün Garb ve Cenup cepheleri süvarilerinin dernal takiblerine saldırılması lâzımdır ki tedabiri müttehizede de bunun behemehal teminini rica ederim. Takib için İkinci Kuvvei Seyyare de dahili hesap edilebilir. Birinci Kuvvei Seyyarenin harekâtını pek dikkatli keşfettirmek, baskınlara karşı azamî müteyakkız bulunmak hususatına bilhassa nazarı dikkatlerini celbederim. Bu babdaki noktayı nazarlarının makine başında bildirilmesini Refet ve İsmet Beyefendilerden rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal

Kapadım 27 minh

Harekât Şubesi Müdürü
Salih

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	55

Şifre
25 ile

BELGE NO. 1584

Ankara
27 Aralık 1920

Batı Cephesi Harekât Şubesi Müdürlüğüne

12 nci Kolordu Komutanlığına

Refet ve İsmet Beyefendilere:

Kütahya'daki kurulun cevabı Kuvvei Seyyare işinin artık barışcı ve siyasal yoldan hallinin mümkün olmayacağını tanıtlamış ve sorunun eylemli olarak ve silahla çözümlenmesi gereği meydana çıkmıştır. Bu sorunun son dönemini şimdiden Meclise de bildirmeğe gerekseme yoktur. Başarı ile sonuçlanırırsak Meclisin yaptıklarımızı onaylayacağı kuşkusuz ve haklı olduğumuzu ispat edecek elimizde yeteri kadar belge ve kanıtlar vardır. Bundan dolayı benim düşüncem şudur: İsmet Beyefendi Eskişehir merkezinin emniyetini bir kuvvetle sağlayarak kuvvetinin çoğu ile derhal Kütahya'yı ve Refet Beyefendi de aynı zamanda bütün süvarileri ve mümkün olduğu kadar çok piyade ve topçu ile Altıntaş'ı eline geçirmeli ve ondan sonrada Kuvvei Seyyareye bütün istediklerini dikte ettirmeli ve bir yandan da dağıtmak için propagandalar yapılmalıdır. Kuvvei Seyyarenin bizim için en zararlı davranışı piyade ve topçularımızın yoğun bulunduğu yerlere uğramadan ve kesin bir çarpışma kabul etmeyerek serbestçe ve kuvvetlerimizin etkisinden uzak alana çekilmeleri ve orada yerleşerek halkı korkutup zorla para ve kuvvet toplamalarıdır. Buna karşı da bütün Batı ve Güney cepheleri süvarilerinin derhal peşlerine gönderilmesi gerekir ki, alınan tedbirlerde de bunun kesinlikle sağlanmasını rica ederim. Takip için İkinci Kuvvei Seyyare de hesaba katılabilir. Birinci Kuvvei Seyyarenin harekâtını pek dikkatli keşfettirmek, baskınlara karşı çok uyanık bulunmak konusuna özellikle dikkatinizi çekerim. Bu konudaki görüşlerinin makine başında bildirilmesini Refet ve İsmet Beyefendilerden rica ederim.

Harekât Şubesi Müdürü
Salih

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

Kapadım tarih 27

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasor	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	55

BELGE NO. 1585

A	1/1282
D	29
F	56

٢٦-١٢-٢٧

عتب ملوک جمهوریتی مقدمه سنه جهه اصول نشم
دوزمه اصاری اتیزده

رکن قوه سیاره قوماندانی ادهم دیراری یورتشی توقیعه
بکه ~~طلب~~ صول کوندوه اردوده قوماندا ایتلمه
وانضباطنی دوتوکیا بیلمک مقتضیسی فکوتنک تقدیری
تحت بصره اطوار دوهاتنا کوره بلدکنه مذکور
~~قوه سیاره قوماندانی~~ قوه سیاره قوماندانی حقنده
هیئت وکیلتنک تحت واره آلدیغی اعقادی برای
معلومات روحانی عیناً وتصریحاً تبلیغ ایلدم.

بدافع بدوکه
واقع بصره تحریر کلمه

هیئت وکیل قاری

صورت

(———)

BELGE NO. 1585

Türkiye
Büyük Millet Meclisi

27-12-36

Garb ve Cenub Cephesi Kumandanlıklarına bütün cephelere açık tamim.

Düzce'de Sarı Efe'ye de;

Birinci Kuvvei Seyyare Kumandanı Ethem ve biraderi Yüzbaşı Tevfik Beyler'in son günlerde orduda kumanda irtibat ve inzibatını ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin nüfuzunu muhil bazı etvar ve harekâtı nâbecâları görüldüğünden mezkûr ~~Kuvvei-seyyare-kuma-~~ Kuvvei Seyyare Kumandanlığı hakkında Heyeti Vekilenin tahtı karara aldığı ihtarı berayı malumat berveçhiati aynen ve tamimen tebliğ eylerim.

Müdafaayı Milliye Vekili ve
Erkânı Harbiyei Umumiye Reis Vekili

Heyeti Vekile kararı
Suret

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	56

GNKUR
ATASE Bşk
Kütüphanesi

BELGE NO. 1585

27 Aralık 1920

Türkiye
Büyük Millet Meclisi

Batı ve Güney Cephesi Komutanlıklarına
Düzce'de Sarı Efe'ye de

Bütün cephelere açık
genelge

1 nci Kuvvei Seyyare Komutanı Ethem ve kardeşi Yüzbaşı Tevfik Beylerin son günlerde Orduda komuta bağlantı ve disiplinini ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümetinin etkili olma niteliğini bozan bazı davranış ve uygunsuz hareketleri görüldüğünden, sözü geçen Kuvvei Seyyare Komutanlığı hakkında Bakanlar Kurulunun karar altına aldığı uyarıyı, bilgi için aşağıda aynen ve tamimen bildiririm.

Milli Savunma Bakanı ve
Genelkurmay Başkanı Vekili

Bakanlar Kurulu Kararı
Suret

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	56

BELGE NO. 1586

Ankara'da

Millet Meclisi Riyasetine

Kütahya

29 Kânunuevvel 336

Bu israfat ve ihtirasat ile dolu şerait tahtında Milletin ve memleketin harbe tahammülü kalmamıştır. Istanbul'dan gelen ve tevkif edildikleri şayi olan sulh tavassut heyetinin muvafık ve müsait şerait tahtında geldikleri beynennas şayi olduğuna göre heyeti müşarilileyhanın serbest bırakılarak müzakeratı sulhiyyenin tesriini menafii memleket namına ihbarı keyfiyet eylerim. Ankara'da içtima eden Meclisin ne şekilde içtima ettiğini tabiî hepimiz biliyoruz.
İlk icraatlarında bu fakir milletin sırtından kendilerine senede üç bin kûsur lira tahsisat yapmaları olmuştur ki senede içlerinde yüz lirayı bir arada gören pek azdır. Şimdi bol bol dalkavuklukla meluf-durlar gelen heyeti aliyyenin hemen Istanbul'a iadesi ehemmiyetle maruzdur.

Kuvayı Seyyare ve Kütahya Havalisi Umum Kumandanı

Çerkez Ethem

Asker Kardaşlar

Ethem kuvvetlerini imha ettik diyerek Ankara Meclisinde Mustafa Kemal alkışlanırken kendi iflâsını hazırlayan Millet Meclisine bu telgrafı keşide ettiğim vakit meclislere lâyık bir temkin ve teenni ile karar kılınsa idi ne ben ne de bu son fırsat gaib olmaz ve sizler de iyi kötü bir huzuru kalble memleketlerinizde işinizin çoluk çocuğunuzun başında bulunur idiniz. Talihsiz kardaşlar.

Çerkez Ethem

İzmir

19 Şubat 337

2

Ş

6 Mart 337 de Bozüyük üzerine Yunan uçağı tarafından atılan beyanname

İmza

İhrak III

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	105

BELGE NO. 1586

Ankara'da

Millet Meclisi Başkanlığına

Kütahya
29 Aralık 1920

Bu gelişigüzel harcamalar ve tutkular ile dolu koşullar altında ulusun ve memleketin savaşa katlanma gücü kalmamıştır. Istanbul'dan gelen ve tutuklandıkları duyulan barış için arabuluculuk yapan kurulun uygun ve elverişli koşullar altında geldikleri halk arasında duyulmuş olduğuna göre bu kurulun serbest bırakılarak barış görüşmelerinin çabuklaştırılmasını memleket çıkarları adına duyururum. Ankara'da toplanan Meclisin ne biçimde toplandığını her halde hepimiz biliyoruz. İlk yaptıkları da bu yoksul milletin sırtından kendilerine senede üç bın liradan fazla ödenek koymaları olmuştur ki, senede içlerinden yüz lirayı bir arada gören pek azdır. Şimdi bol bol dalkavukluğu huy edinmişlerdir. Gelen yüksek kurulun hemen Istanbul'a geri gönderilmesi önemle bilgilerine sunulur.

Kuvayı Seyyare ve Kütahya Yöresi Genel K.
Çerkez Ethem

Asker kardeşler !

Ethem kuvvetlerini yok ettik diyerek Ankara Meclisinde Mustafa Kemal alkışlanırken kendi iflâsını hazırlayan Millet Meclisine bu telgrafı çektiğim vakit Meclislere yakışır bir ağırbaşlılık ve ileri görüşle karar kılınsaydı ne ben, ne de bu son fırsat yitirilmez ve sizler de iyi kötü bir kalp rahatlığı ile memleketinizde işinizin çoluk çocuğunuzun başında bulunurdunuz. Talihsiz kardeşler.

Çerkez Ethem

İzmir
19 Şubat 1921 2/9
Yakılacak III

6 Mart 1921'de Bozüyük üzerine Yunan uçağı tarafından atılan beyanname

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	105

BELGE NO. 1587

A	1/4242
D	29
F	60-3

محترم رئاست بیان افندیه :

[illegible] اوهم بکه ملت مجلسنه شروعیت تجاوز و عصیان
تشبث ایدیکی تقدیرنامه اوزرینه دونه ۲۹ قانون اول تاریخ یاره سنده مجلس
توده تفصیلات وقوعاتی ایضاح ایتمش ایدی [illegible] اوهم بکه حول
[illegible] اوقومشدم . اوهم بکه قوه مادیه استعمال مقدمه جبریه دار و طوخ زیاده
اولمانه تدابیر مجلسه تمامنه تصویب ایلمشدر . [illegible] کوره کنا [illegible]
دوات ده مجلس کلدیکی . بونلر عودت [illegible] مجلس سنده یه قاپه دوکه ده [illegible]
بریتیش حکومتی . بونلر اوزرینه بوگون ملت مجلسنه حول براز علو جناب الرینه اولمشدر
اوهم بکه رادیولرینه صورت تقریره قوت باشنده آریه ده حکومت دخالت ایتمدی
ایکونه حول بر تکلیف یاپلسن و دخالت ایدیلمدی تقدیره حیاتینی [illegible]
تأمین ایدیلمکده و مقدمه جبریه جه حکم قانونی معلوم ایکونه [illegible]
حکومتجه بیلمک ملت مجلسه زوجه تشبث بو لیغه جنوب [illegible] و بو [illegible] ایتمکده [illegible]
[illegible] مجلسه تکلیف ایتم . و بو تکلیف مجلسه
قبول ایدلدی . بو کوره حول اعلیه اوزره اوهم بکه رفقاسنه تبلیغات
ایفاسنی دیکر بر استعاره حاله ایدرم . [illegible]
محترم بیانیه و بیانات رئاست بیانیه یازیلدی .

۲۲۶ [illegible]

[illegible]

BELGE NO. 1587

25 le Kütahya'da Garb Cephesi Harekât Şubesi Müdüriyetine
Karahisar K.12 Kumandanlığına -Şifre

~~Garp-Cephesi-Kumandanlığına-ve-~~

İsmet ve Refet Beyefendi'lere:

~~Kütahyadan-avdet-eden-zevatın-~~ Ethem Bey'in Millet Meclisinin meşruiyyetine tecavüz ve isyanı mutazammın çektiği telgrafname üzerine dün 29 kânunuevvelde Kuvvei Seyyare meselesini Meclisde bütün tafsilât ve teferruatı ile izah ~~ettim~~ etmiş ~~idim-hatta-ve-son-açık-tel-~~ Ethem Bey'in son telgrafnamesini de aynen ~~Meclisde-~~okumuş idim. Ethem Bey'in kumandadan iskatı hakkında verilen karar ve tarafımızdan ittihaz olunan tedabir Meclisce tamamen tasvip edilmiş idi, Bugün Kütahya'dan avdet eden zevat da Meclise geldiler. Bunların avdeti ~~-üzerine~~ etiyle-ve hissiyatlarına dair verdikleri izahat üzerine Meclisde meselenin yine kan dökmeden halli için bir temayül hasıl oldu. Bunun üzerine Büyük Millet Meclisinin son bir eseri ulüvvi cenabı olmak üzere Ethem Bey'le biraderlerine sureti katîyyede kuvvet başından ayrılarak Hükümete dehalet eylemeleri için son bir teklif yapılmasını ve dehalet eyledikleri takdirde hayatlarının ~~Büyük-Millet-Meclisince-~~ temin edileceginin ve haklarında verilecek hükmü kanunun affı için ~~tavassut-ve-dehalet-~~ Hükümetçe Büyük Millet Meclisi nezdinde tavassut da bulunulacağının tebliğ edilmesini ~~ve-bunu-da-kabul-etmedikleri-takdirde-silahla-te-~~ ~~dip-ve-tenkilleri-cihetinegedilmesini-~~ Meclise teklif etdim. Ve bu teklif Meclisce kabul edildi. Buna göre son olmak üzere ~~bu-tarzda-~~ Ethem Bey'le rüfekasına tebligat ifasını ve neticenin iş'arını rica ederim.

İsmet Beyefendi'ye ve beraya malumat Refet Beyefendi'ye yazılmıştır. 30 Kânunuevvel 336

Büyük Millet Meclisi Reisi
Mustafa Kemal

Salih

kapadım 30 minh

Arşiv NO. 1/2482
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 60-3

GNK... ATASE Bşk Kütüphan...

BELGE NO. 1587

25 le

Kütahya'da Batı Cephesi Harekât Şubesi Müdürlüğüne
Karahisar'da 12 nci Kolordu Komutanlığına

Şifre.

İsmet ve Refet Beyefendi'lere:

Ethem Bey'in Millet Meclisinin yasal kuruluşuna saldırı ve baş kaldırmasını anlatmak isteyen çektiği telgraf yazısı üzerine dün 29 aralık'ta Kuvvei Seyyare sorununu Mecliste uzun uzun ve bütün ayrıntıları ile açıklamış, Ethem Bey'in son telgraf yazısını da olduğu gibi okumuştum. Ethem Bey'in komutadan düşürülmesi üzerine verilen karar ve bizce alınan tedbirler Meclis'ce bütünü ile uygun bulunmuş idi. Bugün Kütahya'dan dönenler de Meclise geldiler. Bunların dönüşü ile ve yaptıkları duygusal açıklamalar üzerine Mecliste sorunun yine kan dökmeden çözümü için bir eğilim meydana geldi. Bunun üzerine Büyük Millet Meclisinin son bir yücelik eseri olmak üzere Ethem Bey'le kardeşlerine kesinlikle kuvvet başından ayrılarak Hükümete sığınmaları için son bir öneri yapılmış ve sığındıkları takdirde can emniyetlerinin sağlanacağının ve haklarında verilecek yasal yargının bağışlanması için hükümetçe Büyük Millet Meclisi katında aracılıkta bulunulacağının duyurulmasını Meclise önerdim. Bu öneri Meclisce kabul edildi. Buna göre son kez olmak üzere Ethem Bey'le arkadaşlarına duyurulmasını ve sonucun bildirilmesini rica ederim.

Büyük Millet Meclisi Başkanı
Mustafa Kemal

İsmet Beyefendi'ye ve bilgi için
Refet Beyefendi'ye yazılmıştır.

30 Aralık 1920

Salih
kapadım. Tarih 30

Arşiv NO. 1/2482
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 60-3

اطاق مدیریت تحقیقات

اطاق
۲۷/۱۲/۲۰

۱/۴۲۶۲
۲۹
۱۳۰۲۹

۱ - در مورد عقد قرارداد و تسلیمی ابلاغ و کندیشن (۵۵۰۰ ماه جدی) صو فضا منک رعایت گردیده و اقدامات مساعده اولتشد . برای تراندارد بوزیاتیس نوری نگهداشته شده . ۵۰ کشیده به صیاد تراندارد فقره ی بواقید حقیقه

۲ - بعد از مجلس ریاست اطاق مدیریت تحقیقات راجع لت جدید جدی اطاق مدیریت تحقیقات بازشد .

جدی ده
یافت

BELGE NO. 1588

Karargâh
30/12/36

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

Recit
1- Demirci arzı dehalet ve teslimiyet eylemiş ve kendisinin (r e c h)
su kazasının Dualar köyünde ikametine müsaade olunmuştur. Berabe-
rinde Jandarma Yüzbaşısı Nuri Bey'in kumandasında 50 kişilik bir
seyyar Jandarma müfrezesi bırakılacaktır.
2- Büyük Millet Meclisi Riyasetine Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine
Dahiliye Vekâletine Cenub Cebhesi Erkânı Harbiyesine Garb Cephe-
sine yazılmıştır.

Cenup Cebhesi K.
Refet

Arşif NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 17-23

BELGE NO. 1588

Karargâh
30 Aralık 1920

Genelkurmay Başkanlığına

1- Demirci sığınmış ve teslim olmuştur. Kendisinin Recitsu (X) kazasının Dualar köyünde oturmasına izin verilmiştir. Beraberinde Jandarma Yüzbaşısı Nuri Bey'in komutasında 50 kişilik bir gezici Jandarma müfrezesi bırakılacaktır.

2- Büyük Millet Meclisi Başkanlığına, Genelkurmay Başkanlığına, İçişleri Bakanlığına, Güney Cephesi Kurmaylığına, Batı Cephesine yazılmıştır.

Güney Cephesi Komutanı
Refet

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 17-23

(X) Denizlinin Karacasu ilçesi olsa gerek.

BELGE NO. 1589

صره

اشغال حربیه قیادتنه

A	1/1282
B	29
C	59-13

ذاتی
٢٦/١٢/٢١

١ – بوگون ٢١/١٢/٢٦ ده جمعه سواریدی قوجاعلی کیوخانه ده بنده اولوب جکولر آقدمجه و پیاده‌لری دونلر یونانه قوچ جوراللی منطقه‌لرینه یولنمشدی. قوماندان و ارکان ده کلدیلر. حول سواری قطعاتی ده بوگون سواری قسم کلیسنه التحاق ایتدیلر.

٢ – بوگون جکولر استانبولدن ده جه‌سی قوماندانی عصمت بکی کوردیلر. بو وجه‌ای اساسات قوارلاشدیرلدی.

٣ – شمالده جنوبه پیاده‌لری منطقه‌سنده پیاده قوه‌لری حالنده ٢٧/١/٢ ده کدمسی انتظار ایدیلمکده باشلادی. فقط

ب – قوه‌لر جنوبه جه‌لری سواریلرینه تکمیل قیدی تحت اولوب اولرده پیاده قوه‌لری حول قیاده‌نه وظائف قیدیه یا اشتراک ایلیه‌جکلر.

٤ – ٢٧/١/٢ ده جمعه سواری و پیاده‌لری یولنمشدی. استانبولده جکر شوی پیاده‌لری منطقه‌لر کلیدخیا قطعه ایدیلدی. جکر شوی سواری لواسی قوجاعلی منطقه‌سنده حول لواسی جمعه سواریدی التحاق ایتدی فقط دی.

٧ – بو جکورلرله بسه کیوخنده شمالنده آقجمجه کوندیلدی.

٤ – اشغال حربیه قیادتنه جنوبه جه‌ی اشغال حربیه باشقه ده جه‌سی قوماندانلغنه ٢١/١٢/٢٦ ده بلدیرلمشدی.

جمعه جه‌سی

یاغمت

BELGE NO. 1589

Karargâh
31/12/36

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

1- Bu gün 31/12/36 da Cenub süvarileri Koçak Yenicehan Derbendi Oluk Çekürler Akmeçit ve piyadeleri Doğlar Potak Karacaviran'ın mıntıkalarına yerleşti. Karaman ve Ereğli'den gelecek son süvari kıtaatı da bugün süvari kısmı küllisine iltihak ettiler.

2- Bugün Çekürler istasyonunda Garb Cebhesi Kumandanı İsmet Bey'le görüşülerek berveçhi âti esasat kararlaştırıldı.

a- Şimal ve Cenub piyadeleri İsmet Bey'in kumandasında bir piyade grubu halinde 2/1/37'de Gediz istikametinde ileri harekete başlayacaklar.

b- Garb ve Cenub cebheleri süvarilerinin heyeti umumiyesi tahtı emrimde olarak piyade grubunun sol cenahından harekâtı umumiyeye iştirak eyleyecek

c- 1/1/37'de Cenub süvari ve piyadeleri bulundukları mıntıkalarda istirahat edecekler, Şimal piyadeleri Mustafalar Gelinkaya hattına ilerleyecek Şimal süvari livası Topçuoğlu mıntıkasına gelerek Celerek Cenub süvarilerine iltihak edeceklerdir.

3- Ben Çekürlerin beş kilometre şimalinde Akcamescit köyündeyim.

4- Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine Cenub Cebhesi Erkânı Harbiye Riyasetine Garb Cebhesi Kumandanlığına 31/12/36'da yazılmıştır.

Cenub Cebhesi K.
Refet

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 59-13

BELGE NO. 1589

Karargâh
31 Aralık 1920

Genelkurmay Başkanlığına

1. Bugün 31 aralık 1920'de Güney Cephesi süvarileri Koçak, Yenicehan Derbendi, Oluk, Çekürler, Akmescit ve piyadeleri; Doğlar, Potak, Karacaviran bölgelerine yerleşti. Karaman ve Eregli'den gelecek son süvari birlikleri de bugün süvari büyük kısmına katıldılar.
2. Bugün Çekürler istasyonunda Batı Cephesi Komutanı İsmet Bey'le görüşülerek aşağıdaki esaslar kararlaştırıldı.
a. Kuzey ve Güney piyadeleri İsmet Bey'in komutasında bir piyade grubu halinde 2 ocak 1921'de Gediz doğrultusunda ileri harekete başlayacaklar.
b. Batı ve Güney cepheleri süvarilerinin tümü emrim altında olarak piyade grubunun sol kanadından genel harekâta katılacak.
c. 1 ocak 1921'de Güney süvari ve piyadeleri bulundukları bölgelerde dinlenecekler, kuzey piyadeleri Mustafalar-Gelinkaya hattına ilerleyecek, kuzey süvari tugayı Topçuoğlu bölgesine gelerek Güney süvarilerine katılacaklardır.
3. Ben, Çekürlerin beş kilometre kuzeyinde Akçamescit köyündeyim.
4. Genelkurmay Başkanlığına, Güney Cephesi Kurmay Başkanlığına, Batı Cephesi Komutanlığına 31 aralık 1920'de yazılmıştır.

Güney Cephesi Komutanı
Refet

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO 99
Fihrist NO. 59-13

اشغال ته جریه کمیدې ساتنه بندې کیدې

کوتاهیه
۲۷/۱/۱۱

111282
29
59.15

غوبه چه ی خپلې تنه ۷/کانونه ی/۲۷ ایجنسۍ ورپیه اوله حوزه ضبطه بوده زیاتوالی
موندلې دی.

غوبه چه ی اشغال ته بندې کیدې
توفیه

۷ کانونه ی/۲۷ ایجنسۍ چه اوې:

۱- ۲۷ ی توفیه بندې ی باندې مخکې له پولو څخه ایاسه جوړیدلې جاغمه سرې اشغال منقطع نه
بوره کیدې. توفیه کنندې الخواوشا نه سرې بلوکیدې اردونه صاف یا تش کشف ایدې کیدې
توفیه ورته بریا ده ورکوي. وخرا خوې صاف کوتاهیه ده پرانستې کیدې.
بوندونه وغیره ی پرانستې اوله جیب اوله جیدې. ۲۷ ی توفیه شوې ی تقضیا بیا یا شی کوتاهیه
ورته توفیه ولکیه یا ناجوړه اوله جه بلې یا اشغال منقطع نه بوره کیدې. لکه سرې
توفیه تنه نه سرته پرانستې کیدې.

۲- ۲ ی توفیه کیدې او زرع توریه ایسوداب منقطع نه پرانستې کیدې.

۳- بې ی سوې لوې اشغال ی توفیه ورپیه جیب بلوک ساتنې ایسوداب جیب کیدې
تنه تشخیص ورپیه ورکیدې. سوې لوې اشغال ی خوې کیدې منقطع نه ایدیه جیب ورپیه ایجنسۍ
جیب کیدې تنه ایجنسۍ ایجنسۍ اوله جیدې.

۴- غوبه چه ی خپلې ۷/کانونه ی/۲۷ اشغال لکه ساتنې بوله جیدې. امرا چه ایجنسۍ لکه
ساتنه اشغال ورپیه اوله وکیدې ی توفیه اوله ۷/۱/۲۷ اشغال ته بیا ده ورکیدې
بوله ولیکې ساتنه اوله ۲۷ ی توفیه چه سوې لوې اشغال جیب کیدې تنه پرانستې.

غوبه چه ی
عدالت

BELGE NO. 1590

Erkânı Harbiyei Umumiye Harekât Şubesi Müdüriyetine

Kütahya
1/1/37

Garp Cephesi kıtaatına 2/kânunusani/37 için verilen emrin sureti aynen berveçhi zir olduğu maruzdur.

Garp Cephesi Harekât Şubesi Müdürü
Tevfik

2 Kânunusani/37 için cephe emri:

1- 61 nci Fırka Yokuşbaşı Mustafalar Pollar tarikile Ağaç, Çömlekci, Çakmak, Saray ikamet mıntıkasına yürüyecektir. Fırka kendisine ilhak olunan sürvari bölüğü ile ordunun sağ yanını keşfettirecektir. Fırkadan bir piyade taburu ile bir sahra topçu takımı Kütahya'da bırakılacaktır.
Bu müfrezenin vazifesi ayrı bir emirle tesbit olunacaktır. 11 nci Fırka şosayı takiben Pınarbaşı köyünün Virankariye, Diken, Pazarcık, Ortaca, Bellibaba ikamet mıntıkasına yürüyecektir. Yalnızsaray fırka kıtatından serbest bırakılmalıdır.

2-8 nci Fırka Haydarlar üzerinden Terziler, Arslanaba mıntıkasına yerleşecektir.

3- Birinci Süvari Livası Altmışbirinci Fırkaya verilecek bölük hariç olmak üzere Cenup Cephesi Kumandanlığı emrine verilmiştir. Süvari Livası Adaköy, Haydarlar mıntıkasına ilerleyecek ve bunun için Cenup Cephesi Kumandanından ayrıca emir alacaktır.

4- Garp Cephesi Karargâhı 2/kânunusani/37 akşamı Yalnızsaray'da bulunacaktır. Emir almak için Yalnızsaray'da Altmışbir, Onbir ve Sekizinci Fırkalardan 2/1/37 akşam saat 6 da bir emir zabiti bulundurulmasını rica ederim. 6, 11, 61 nci Fırkalarına ve Süvari Livasına Cenup Cephesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Garp Cephesi K.
İsmet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	59-15

GNKUT ATASE Kütüphanesi

BELGE NO. 1590

Genelkurmay Harekât Şubesi Müdürlüğüne

Kütahya
1 Ocak 1921

Batı Cephesi birliklerine 2 ocak 1921 için verilen emrin aynısı aşağıda olduğu gibi bilgilerine sunulur.

Batı Cephesi Harekât şubesi Müdürü
Tevfik

2 Ocak 1921 için cephe emri:

1- 61 nci Tümen Yokuşbaşı-Mustafalar-Pollar yolu ile Ayaş, Çömlekci, Çakmak, Saray konma bölgesine yürüyecektir. Tümen kendisine katılan süvari bölügü ile Ordunun sağ yanını keşfettirecektir. Tümenden bir piyade taburu ile bir sahra topçu takımı Kütahya'da bırakılacaktır. Bu müfrezenin görevi ayrı bir emirle saptanacaktır. 11 nci Tümen şosayi izleyerek Pınarbaşı köyünün Virankariye, Diken, Pazarcık, Ortaca, Bellibaba konma bölgesine yürüyecektir. Yalnızsaray, Tümen birliklerinden serbest bırakılmalıdır.

2- 8 nci Tümen Haydarlar üzerinden Terziler, Arslanaba bölgesine yerleşecektir.

3- 1 nci Süvari Tugayı, 61 nci Tümene verilecek bölük hariç olmak üzere, Güney Cephesi Komutanlığı emrine verilmiştir. Süvari Tugayı Adaköy, Haydarlar bölgesine ilerleyecek ve bunun için Güney Cephesi Komutanından ayrıca emir alacaktır.

4- Batı Cephesi karargâhı 2ocak 1921 akşamı Yalnızsaray'da bulunacaktır. Emir almak için Yalnızsaray'da 61,11 ve 8 nci Tümenlerden 2 ocak 1921 akşam saat 6'da bir emir subayı bulundurulmasını rica ederim. 6

6,11,61 nci Tümenlere, Süvari Tugayına, Güney Cephesi Komutanlığına yazılmıştır.

Batı Cephesi Komutanı
İsmet

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 59-15

BELGE NO. 1591

Kütahya
9/1/37

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

Bugün Yunan tayyaresinin Kütahya havalisine attığı beyannamenin bir sureti berveçhi zir maruzdur.

Garp Cebhesi K.
İsmet

Suret

Masum millet ve asker kardeşleri.
Ankara Hükümeti rezilesine 29/kanunuevvel/36 tarihli keşide ettiğim selâmeti memlekete taalluk eden telgrafın matbuatla ilân edilmesini isteyiniz. Ey askerler şerre alet olmayınız uhrevî ve dünyevî mesuliyetten korkunuz ey millet sizden maziden intibah alarak her türlü felâketi ve istihlâsı vatanı, menfaatı harisanelerine kurban etmek isteyen erazile karşı hakkınızı müdafaada tereddüt göstermeyiniz ki muaveneti ilâhiyyeye mazhar olasınız ben sizi müdafaayı memleket için davet ve icbar ettim. Şerre, ihtirasatı şahsiyeye alet olmak için değil ey zabit arkadaşlar emir kulu olmaktan sarfı nazar ediniz Allah'ın kulu olunuz aksi halde geliyorum ha!
Son pişmanlık faide vermez imza Umum Kuvayı Milliye Kumandanı Ethem

Ethem

18 I
T

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 78

BELGE NO. 1591

Kütahya

9 Ocak 1921

Genelkurmay Başkanlığına

Bugün Yunan uçağının Kütahya yöresine attığı bildirgenin bir benzeri aşağıda sunulmuştur.

Batı Cephesi Komutanı
İsmet

Suret

Suçsuz ulus ve asker kardeşler
Rezil Ankara hükümetine 29 aralık 1920 tarihli çektiğim memleket esenliği ile ilgili telgrafın basınla ilân edilmesini isteyiniz. Ey asker ler! Kötülüğe alet olmayınız. Ahiret ve dünya ile ilgili sorumluluk- tan korkunuz. Ey ulus, sizden geçmişten dersalarak her türlü felâke- ti ve vatanın kurtarılışını gözü doymaz çıkarlarına kurban etmek iste yen rezillere karşı hakkınızı savunmada duraksama göstermeyiniz ki, Tanrı'nın yardımına erişmiş olasınız. Ben sizi memleket savunması için çağırdım ve zorladım. Kötülüğe, kişisel tutkulara alet olmak için değil. Ey subay arkadaşlar, emir kulu olmaktan vazgeçiniz. Tanrı'nın kulu olunuz yoksa geliyorum haaaa..!
Son pişmanlık fayda vermez. İmza Umum Kuvayı Milliye Komutanı Ethem.

Ethem

I
18
T

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 78

BELGE NO. 1552

آغری
۳۳۸ - ۹ - ۱۲

بیانامه

سیماد - دیرجه - کوروس و جوارلاهالیسی

A 1/5282
D 29
F 84-2

بیوک ملت مجلس مؤسساتنده و دیگر اولاد و ملایت ایچرسنده و بزیم اوزاد اسلام و جملهمیزده بر تاریخ بوده عوز میلرو شمدی طرفنده اتحاد قانونیانه و مدنی اوزیی اعضاسنه اعتماد ایدرک ، ملت دیننده ، جمعیت ملتده آیریلیق تحریک و تسلیح ایتمکی اوزمنی شمدی مقدر آیرمسنه هم دینه و ملته قارشی کلفاتم بلورم آنجق ایدرم عاجی ایلهم و دوه سرینک ، ظالم و طولوار جوانلیدن استیلا ایدرک کوزلرمزده بیوک یاغماسنه و تشبثات یاپیلدقه ، اطرافمزی احاطه ایتمشلر ، اولمزلر ، مظلوم و حقیقت دوستلر اولدقه و بوجهاتدن هیچ توسط و تحکیم قورقوسیندن مجبور و مسلح بیتو اوزاغی و شمدی اتحاد سوحه ایدرم و شمدی صفدی آره سنه یکلوه و ملته قارشی حرب ایدرم عاشقلرک بوحرکتی صلح ملتلرک و ملت کلمکلک وقتنه و حاشیه دوزولاردن تاریخی شمدیه قدر قبه ایتمشدر . کلمشلر و دیرلر که دولت عثمانیه تاریخه یاد بوقمز یوقدر . حیات و حاکمیتی و شمدی استیلای آلتنده بلدکلری شرفلری قالمایدم و ظالم و ظلم جوانلیغنه و خیانتنه بکلمکدر . دیرجه - سیماد - و کوروس جوارلاهالیسنک بو ظالم و ظالمه نظر نظرنده باقمقده و بیت المقدس طوریلمقده و بر بیوک حکومت تشکیل ایتمکده اولدقلری یقیناً اعلان ایدرم .

بیک یقیندر که اوروز ، مزی بوهوجوار و جوارلاهالیسی شو وظیفه تحقیق ایدرلر .

هیچ آرزو و امید ایدرکه ،

بو وظیفه و مکلفیت خاصی ، دینه راستگوی و تنی اولان ظالمدر ، بو آنده حقوقلرنده اولان بالذات تعقیب و دوشنه جک و نجه شرع و عدالت و بلدی اوزره اوروپه تعلیم ایتمک شرف و افتخارینی قازانجقدر . کلرینه ابراز ایتدیکمز حیات و حاکمیت دولتی بوخدمت و فداکارلغنده بقا ملتی تمامان حفظ ایدر .

حق کوره صدق و سلامت و سعادت توجیه اولنور .

BELGE NO. 1592

Ankara
17-1-337

Beyanname

Simav-Demirci-Gördes ve Civarı Ahalisine

Büyük Millet Meclisi Hükümetinin verdiği evamire riayat etmeyerek verilen efrat, esliha ve cebhaneyi de beraber alıp bütün avenesile düşman tarafına iltihak etmekle kalmayan ve maiyyeti efradını iğfal ve ıdlâl ederek, milletin dişinden, tırnağından ayırıp techiz ve teslih ettiği efradı milleti düşman safları arasında hem din ve milletine karşı kerhen kurşun atmağa icbar eden asi Ethem ve kardeşlerinin; zalim ve honhar Yunanlıların istilâlarından henüz kurtulamayan memleketinizde bazı propaganda ve teşkilât yapmakta oldukları istihbar olunuyor, masum ve hakikattan haberdar olmayan ve bu canilerin cebir ve tasallut ve tahakkümünden kurtulamayan, mücehhez ve müsellah maiyeti efradını düşmana iltihaka sevk eden ve düşman safları arasında hükümetine ve milletine karşı harb ettiren hainlerin bu hareketini Müslümanlığın ve Türklüğün vakar ve hamasetle dolu olan tarihi şimdiye kadar kaydetmemiştir. Her şeyce bizden çok dun olan milletlerin tarihinde bile bu leke yoktur. Hamiyet ve metanetini düşman istilâsı altında bile kemali şerefle muhafaza eden ve asi Ethem'in bu ihanet ve hıyanetinden belki haberdar olmayan Demirci-Simav ve Gördes havalisi ahalisinin bu zalim ve asilere nazarı nefretle bakacağına, ve pek kıymetli topraklarında yer vermeyeceklerine hükümet yakinen itimat eder.

İnşallah pek yakın zamanda ordumuz; sizi bu honhar ve canavar asilerin şer ve zulmünden tahlis edecektir.

Hükümet; çok arzu ve ümit eder ki :

Sizler; bu vatan ve memleket haini, din ve istiklâl düşmanı olan zalimleri; bu anın hululünden evvel bizzat takib ve derdest edecek ve pençeyi şer'i adalete verilmek üzere orduya teslim etmek şeref ve iftiharını kazanacaksınız. Her zaman ibraz ettiğiniz hamiyet ve metanetden dolayı bu hizmet ve fedakârlığı sizden beklemekde millet tamamen haklıdır.

Cümlenize sabır ve sekinet ve metanet tavsiye olunur.

Arşiv	NO. 1/4282	Klasör	NO. 2485
Dolap	NO. 46	Dosya	NO. 99
Göz	NO. 4	Fihrist	NO. 84-2

BELGE NO. 1592

Ankara
17 Ocak 1921

Bildirge

Simav, Demirci, Gördes ve Dolayları Halkına

Büyük Millet Meclisi Hükümetinin verdiği emirlere uymayarak verilen erleri, silahları ve cephaneyi de beraber alıp bütün yardakçıları ile düşman tarafına katılmakla kalmayan ve beraberindekileri kandırarak ve doğru yoldan saptırarak ulusunun dişinden tırnağından ayrıp donattığı ve silahlandırdığı ulus bireylerini düşman safları arasında hem dinine ve hem de ulusuna karşı istemeyerek kurşun atmağa zorlayan asi Ethem ve kardeşlerinin; zalim ve kana susamış Yunanlıların istilâlarından henüz kurtulamayan memleketinizde bazı propaganda yapmakta ve örgütlenmekte oldukları haber alınıyor. Suçsuz ve gerçeği bilmeyen ve bu canilerin sataşma ve zorbalığından kurtulamayan emri altındaki donatılmış ve silahlı askerlerini düşmana katılmaya gönderen ve düşman safları arasında hükümetine ve ulusuna karşı savaştıran hainlerin bu hareketini Müslümanlığın ve Türklügün agırbaşlılık ve yiğitlikle dolu olan tarihi şimdiye dek yazmamıştır. Her bakımdan bizden çok aşağı olan ulusların tarihinde bile bu leke yoktur. Yurtseverlik ve dayanıklılığını düşman istilâsı altında bile onurla koruyan ve asi Ethem'in bu hainlik ve kötülügünden belki haberi olmayan Demirci, Simav, Gördes yöresi halkının bu zalim ve asilere tiksinti ile bakacağına ve pek değerli topraklarında yer vermeyeceklerine hükümet kesinlikle güvenir. Tanrı dileyse, pek yakın zamanda ordumuz, sizi bu kana susamış canavar asilerin kötülük ve zulmünden kurtaracaktır.

Hükümet çok arzu eder ve umar ki :
Sizler; bu vatan ve memleket haini, din ve bağımsızlık düşmanı olan zalimleri; bu anın gelişinden önce sizler kovalayacak, tutuklayacak ve adaletin pençesine verilmek üzere orduya teslim etmek onur ve kıvancını kazanacaksınız. Her zaman gösterdiginiz yurtseverlik ve dayanıklılıktan dolayı bu hizmet ve fedakârlığı sizden beklemekte ulus tüm haklıdır.
Hepinize sabır, gönül rahatlıgı ve dayanıklılık salık verilir.

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 84-2

غربا جهری
691
120

ج
12
20

115282
29
89

ایکنجی شعبه ریاستنه

۱- دینی و ملتی یونانلیلره تسلیم ایتمه اولانلره عاجل ادهم جنلری تشدید قدر
اجرا اولنانه حرکاته ایله وحقیقی قوای بدنیه مجاهدینک غیظ ونفرتلری نتیجه سنده
کامله ورتاده قاله بلمشلردر. عصاتک اک صوک بقایاسی "کانونه
ثانی" ده کوره روس غربنده قباجه استقامتنده تعقیب ایدلمسه وعصاته
صندرمی اتحاد مرده استقامتلرنی طاغیلمشلردر. یاکنده لری کوچک
مفرزه لرله تعقیبلرینه دوام اولنور. طاغیلمزدن اول ادهم حوزه سنه ایتو
بولنان عقلرینی یونانه ویا اردو تسلیم ایتمکده ویاخود طاغه چقوب
اشقیالغه یاپیشمقده ختار اولدقلرینی سویلمشلر وبونلر متعاقبا هر کسی
بر طرفه کیتمشلر. ادهم یونانه اشغالنده بولنانلره اراضی کیزلی بر منطقه
کیزلنه بلک تحمیل وصیر. ادهم بادی توفیقه بر قسم معتبر اتحاد
کیبرک یونانلیلره اولیلانه بر صورتله اتحاد ایتدیکی زمانده ایسه
عساکره ده یونانه ضابطانه خدمت ایتمکده اولدیغی محقوقدر. بو صورتله
ملتمزی یونانلیلره مشترکاً سیم سیاه بر ظلم وشقاوته ایچنده بولنیلمش
اوزره ترتیب اولنانه ایکی یوزلی یلانه جناب حق قهر وتدمیری ایله ادهم
یونانلیلرک مغلوبی ادهم حسرانه وتکنی ایله ختام بولمشدر

استقلال دائم راضلنده منحصراً عدالت و فضیلت مستند بر حیات
مقدره — ۲ — غرب جبهه‌سی قطعاتنه و برای معلومات ارکان حربیه عمومیه
مدیریتنه جنوب جبهه‌سی ده بازلنمشدر — توکیا بیوک مجلس ارکان حربیه عمومیه
رئیسی و
۲۷ — ۱ — ۳۷ غرب جبهه‌سی ده
کمال

BELGE NO. 1593

Garb Cebhesi

691/120 saat 13/30

Hamdi Resmî

Ethem

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

1- Dinini ve milliyetini Yunanlılara teslim etmiş olan asi Ethem çeteleri şimdiye kadar icra olunan harekât ile ve hakikî Kuvayı Milliye mücahidininin gayz ve nefretleri neticesinde kâmilen ortadan kaldırılmışlardır. Ussatın en son bakayası 22 kânunusani /37 de Gördes garbında Kayacık istikametinde takib edilmiş ve ussat Sındırgı, Akhisar, Marmara istikametlerinde dağılmışlardır. Perakendelerin küçük müfrezelerle takiblerine devam olunuyor dağılmazdan evvel Ethem avenesine artık beraber kalamayacaklarını Yunana veya orduya teslim olmakta veyahut dağa çıkıp eşkiyalık yapmakta muhtar olduklarını söylemiş ve bunu müteakip herkes bir tarafa gitmiştir. Ethem'in Yunan işgalinde bulunan arazide gizli bir mıntıkaya gizlendiği tahmin olunuyor. Ethem'in biraderi Tevfik'in bir kısım maiyyeti ile Akisar a giderek Yunanlılara zelilâne bir surette iltihak ettiği Reşid'in ise Uşak'da Yunan zabitanına hizmet etmekde olduğu muhakkakdır. Bu suretle milletimizi Yunanlılarla müştereken simsiyah bir zulüm ve şekavet içinde mahvetmek üzere tertip olunan iki yüzlü plan Cenabı Hakkın kahır ve tedmiri ile hem Yunanlıların mağlubiyeti hem Ethem'in hüsran ve nekbeti ile hitam bulmuştur. İstiklâli tam dahilinde münhasıran adalet ve fazilete müstenid bir hayat mukarrerdir.

2- Garb Cebhesi kıtaatına ve berayı malumat Erkânı Harbiyei Umumiye Müdafaayı Milliye Vekâleti'ne Cenub Cebhesi.K.yazılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Erkânı Harbiyei Umumiye Reisi V.

23-1-37 Garb Cebhesi K

İsmet

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	89

GNKUR ATASE Bşk. Kütüphanesi

BELGE NO. 1593

Batı Cephesi Hamdi

Ethem

691
120

Saat
1330

Resmî

Genelkurmay Başkanlığına

1- Dinini ve milliyetini Yunanlılara teslim etmiş olan asi Ethem çeteleri, şimdiye dek yapılan harekât ile ve gerçek Kuvayı Milliye mücahitlerinin kin ve nefretleri sonucunda tamamen ortadan kaldırılmışlardır. Baş kaldıranların en son kalıntıları, 22 ocak 1921'de Gördes batısında Kayacık doğrultusunda takip edilmiş ve asiler Sındırgı-Akhisar-Marmara yönlerinde dağılmışlardır. Dağılanların küçük müfrezelerle takipleri sürdürülüyor. Dağılmazdan önce Ethem, yardakcılarına, artık beraber kalamayacaklarını Yunan'a veya orduya teslim olmakta veya dağa çıkıp eşkıyalık yapmakta serbest olduklarını söylemiş ve bundan sonra herkes bir tarafa gitmiştir. Ethem'in Yunan işgalinde bulunan arazide gizli bir bölgeye gizlendiği sanılıyor. Ethem'in kardeşi Tevfik'in bir kısım adamlarıyle Akhisar'a giderek Yunanlılara alçakca katıldığı, Reşit'in ise Uşak'ta bulunan Yunan subaylarına hizmet etmekte olduğu kesindir. Bu suretle milletimizi Yunanlılarla birleşerek simsiyah bir zulüm ve haydutluk içinde yok etmek üzere düzenlenmiş iki yüzlü bir plan, Yüce Tanrı'nın yok etmesi ve sındırması ile hem Yunanlıların yenilgisi hem de Ethem'in istediğini elde edememesi ve felâketi ile son bulmuştur. Tam bağımsızlık içerisinde sadece adalet ve erdemliğe dayalı bir yaşantı kararlaştırılmıştır.

2- Batı Cephesi birliklerine ve bilgi için Genelkurmay ve Millî Savunma Bakanlığına, Güney Cephesi Komutanlığına yazılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi,
Genelkurmay Başkanı Vekili
Garp Cephesi Komutanı
İsmet

23 ocak 1921

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 89

BELGE NO. 1594

+ مسألة

ارکان حربیه عمومیه ریاستی

جنوب جبهه‌سی

۲۷/۱/۴

114282
29
92

۱ — عاصی اردوسی حقنده یکی معلومات آلنمامشدر.

۲ — خسته‌لغی دولایسیله برلواء یکدن بشه نفر معینید کوره‌دوسی ده قاطمه خلیل وحماری اولر قوماندانلغنه اوتوز اوچ نفردن عبارت اعتباطی قوتی برنجی سواری غروبنه دخالت ایتمشدر.

۳ — حمزه قیوداغ میتینگ ایله یونانه التحاق ایتدیکی [ع ه ر ف] عارف قیوداغ برسمت مجهول صاووشدیغی خبر آلنمشدر. [ه ی د ی ه] آیدیه قلم ریاستنده بیلدیرلدیکنه کوره ازمیرده نشر ایدیلیه بر یونانه تبلیغ رسمیسنده ادعا برادرلری توقیف ودرشیدایله یکرمی بشه قدر ضباط ومکذ یوز نفر و درت آتلیسنه یونانلره تسلیم اولدیغی اعلان ایدلمشدر. کوره‌دوسی بر زمان طوغرو دخالت ایتمیه مرده لی علی قوماندانسنه آ یکرمی کشیلک برحیته قالمشدر. بونلرک یا دخالت ویاخود یونانه التحاقی مطلقه کوره‌جکدر.

۴ — الیوم کوتاهیه لواسنده آ وضعیتی برجه آتیدر: سیمادره برسواری بلوکی؟ کلدوسده ایکی سواری بلوکی، برمالکلی طاقمی اولمه اوزره برآلای سواری بولونمقده‌در. برنجی سواری غروبیله سواری لواسنه اولدرده [مع ه] آلای و سکز نجی فرقه کوتاهیه جوانبنه طوپلانمقده‌در. ارکان حربیه عمومیه ریاستی، غرب جبهه‌سی قوماندانلغنه بلدیرلمشدر.

جنوب جبهه‌سی ده

رأفت

9.2
4-1

1419

BELGE NO. 1594

Cenub Cebhesi

+ Mealen

3/4 / 2 / 37

Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine

1- Asi Ethem hakkında yeni malumat alınmamıştır.

2- Hastalığı dolayısı ile Pehlivan yalnız biş nefer maiyeti ile Gördes'de kalmış Halil ve Sarı Efeler kumandasında otuz üç neferden ibaret, mütebaki kuvveti Birinci Süvari Grubuna dehalet etmiştir. Arif

3- Hamza Kaptanın maiyeti ile Yunan'a iltihak ettiği (a k r f) Kapdanın bir semti meçhule savuşduğu haber alınmıştır. Aydın? (s y d y n) Kalem Riyasetinden bildirildiğine göre İzmir'de neşredilen bir Yunan te ğiği resmisinde Ethem'in biraderleri Tevfik ve Reşit ile yirmi beş zabit ve sekiz yüz nefer ve dört yüz? atlının Yunanlılara teslim olduğu ilân edilmiştir. Gördes civarında henüz dehalet etmeyen Marmaralı Ali kumandasındaki yirmi kişilik bir çete kalmıştır. Bunların ya dehalet veyahut Yunan'a ilticası mutlak görülmektedir.

4- Elyevm Kütahya livasındaki vaziyetimiz berveçhi atidir : Simav'da bir süvari bölüğü; Gediz'de iki süvari bölüğü, bir makineli takımı olmak üzere bir alay süvari bulunmaktadır. Birinci Süvari Grubu ile Süvari Livasının onlardan (ç y) Alay Ondördüncü ve Sekizinci Fırka Kütahya civarında toplanmaktadır. Erkânı Harbiyei Umumiye Riyasetine, Garb Cebhesi Kumandanlığına yazılmıştır.

Cevad

Cenub Cebhesi K.

Refet

p.h I

2-a Şube I

Ş.1
1419

Ethem

Arşiv	NO.	1/4282
Dolap	NO.	46
Göz	NO.	4
Klasör	NO.	2485
Dosya	NO.	99
Fihrist	NO.	92

BELGE NO. 1594

+ Anlam olarak

Güney Cephesi
3 Şubat 1921
4

Genelkurmay Başkanlığına

1- Asi Ethem hakkında yeni bilgi alınmamıştır.

2- Hastalığı nedeni ile Pehlivan, (X) yalnız yanındaki beşerle Gördes'te kalmış, Halil ve Sarı Efeler komutasında 23 erden oluşan geri kalan kuvveti, 1 nci Süvari Grubuna sığınmıştır.

3- Hamza Kaptan'nın emrindekilerle Yunan'a katıldığı, Arif Kaptan'ın bilinmeyen bir yere savuştuğu öğrenilmiştir. Aydın Kalem Riyaseti (Askerlik Dairesi Başkanlığı) nden bildirildiğine göre, İzmir'de yayımlanan bir Yunan resmî bildirisinde Ethem'in kardeşleri Tevfik ve Reşit ile 25 subay ve 800 er ve 400 atlının Yunanlılara teslim olduğu ilân edilmiştir. Gördes civarında, henüz sığınmayan Marmaralı Ali komutasındaki 20 kişilik bir çete kalmıştır. Bunların ya bize veya Yunan'a sığınması kesin görülmektedir.

4- Bugün Kütahya livasındaki (XX) durumumuz aşağıdadır:
Simav'da bir süvari bölüğü, Gediz'de iki süvari bölüğü, bir makineli tüfek takımı olmak üzere bir alay süvarı bulunmaktadır.
1 nci Süvari Grubu ile Süvari Tugayının onlardan (ç y) 14 ncü Alayı ve 8 nci Tümen, Kütahya çevresinde toplanmaktadır. Genelkurmay Başkanlığına, Batı Cephesi Komutanlığına yazılmıştır.

Cevat

Güney Cephesi Komutanı
Refet

p.h
2-a

I
Şube 1

Ş.1
1419

Ethem

Arşif NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 92

(X) Esas isminin Parti Pehlivan olması gerekir.
(XX) Liva, il ile ilçe arasında mülkî (idarî) bir bölüm idi.

A	113282
D	29
F	97

BELGE NO. 1595

A-I

İstihbarat

8/2/37
Saat
1030

Ethem

Garb Cebhesi)
Cenub Cebhesi)
Kocaili) Kumandanlıklarına - Şifre
Kastamonu Havalisi)
Merkez Ordusu)

İzmir'de Yunanlılara iltica eden asi Ethem'in on beş kadar maiyetile İzmir'den Istanbul'a muvasalat ettiğini Alemdar gazetesinin neşriyatına atfen 6/şubat tarihinde Zonguldak'da bulunan bır gazete muhbiri bildirmiştir. Berayı malumat arz olunur.

Muştafa Erkânı Harbiyei Umumiye Reis Vekili

Ş Salih Fevzi

Kapadım / 9 minh

Hadi

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2485
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 97

BELGE NO. 1595

A-I İstihbarat 8 Şubat 1921

saat : 1030

Ethem

Batı Cephesi)
Güney Cephesi)
Kocaeli)
Kastamonu Dolayları) Komutanlıklarına - Şifre
Merkez Ordusu)

İzmir'de Yunanlılara sığınan asi Ethem'in yanında bulunan on beş kişi ile İzmir'den Istanbul'a varmış olduğunu Alemdar gazetesinin yayımına dayanarak 6 şubat tarihinde Zonguldak'ta bulunan bir gazete muhabiri bildirmiştir. Bilgi için sunulur.

Mustafa
Ş Salih Genelkurmay Başkan Vekili
Fevzi

Kapadım tarih 9
Hadi

Arşiv NO. 1/4282
Dolap NO. 46
Göz NO. 4
Klasör NO. 2425
Dosya NO. 99
Fihrist NO. 97

ONUR ATASE Bşk. Kütüphanesi